

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utrikesutskottet regeringens förslag till anslag i budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1) inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd som inkluderar förslag från Riksrevisionen till riksdagen om myndighetens anslag för internationellt utvecklingssamarbete. Utskottet behandlar också ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2014.

Riksdagen har, med avslag på budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1 finansplanen punkt 6) och bifall till den gemensamma partimotionen 2014/15:3002 (M, C, FP, KD) yrkande 3, bestämt utgiftsramen för 2015 för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd till 29 509 miljoner kronor.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om en biståndsram på 1 procent av nationalbruttoinkomsten för 2015 som beräknades vid budgeteringstillfället enligt europeiskt regional- och nationalräkenskapssystem (ENS 95). Riksdagen bifaller en motion (M, C, FP, KD) som innebär förändringar i anslagen 1:1 och 1:2 jämfört med regeringens förslag. I övrigt tillstyrks regeringens och Riksrevisionens förslag i budgetpropositionen om anslag och bemyndiganden. Övriga motionsförslag som berör biståndsramen och anslagen avstyrks.

Utskottet behandlar även frågor om biståndets inriktning och den globala utvecklingsagendan efter 2015. Samtliga motioner inom dessa områden avstyrks.

I ärendet finns tolv reservationer och två särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	8
Ärendet och dess beredning.....	8
Budgetprocessen i riksdagen.....	8
Rambeslutsprocessen.....	8
Uppföljning av regeringens resultatredovisning.....	9
Betänkandets disposition.....	9
Bakgrund.....	9
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	10
Utskottets överväganden.....	11
Målet för utgiftsområde 7.....	11
Propositionen.....	11
Utskottets ställningstagande.....	11
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 7.....	11
Propositionen.....	11
Motionerna.....	13
Utskottets ställningstagande.....	13
Biståndsramen och anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7.....	15
Propositionen.....	15
Motionerna.....	17
Utskottets ställningstagande.....	18
Politikens inriktning och övriga frågor om internationellt bistånd.....	26
Propositionen.....	26
Motionerna.....	26
Utskottets ställningstagande.....	29
Övriga motioner.....	34
Reservationer.....	35
1. Regeringens resultatredovisning, punkt 1 (SD).....	35
2. Biståndsramen och anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7, punkt 2 (SD).....	36
3. OECD/Dacs regelverk, punkt 3 (V).....	40
4. Utvecklingspolitikens inriktning, punkt 4 (SD).....	41
5. Utvecklingspolitikens inriktning, punkt 4 (V).....	46
6. Politiken för global utveckling, punkt 5 (V).....	49
7. Utvecklingsmål efter 2015, punkt 6 (SD).....	50
8. Utvecklingsmål efter 2015, punkt 6 (V).....	51
9. Bistånd till Palestina, punkt 7 (SD).....	53
10. Skuldavskrivningar, punkt 8 (V).....	53
11. Budgetstöd, punkt 10 (SD).....	54
12. Reformsamarbete med Östeuropa, punkt 11 (SD).....	55
Särskilda yttranden.....	56
1. Biståndsramen och anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7, punkt 2 (S, MP, V).....	56
2. Biståndsramen och anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7, punkt 2 (SD).....	57
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	59

Propositionen	59
Motioner från allmänna motionstiden 2014/15	59
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och oppositionens anslagsförslag	68
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets anslagsförslag	69
<i>Bilaga 4</i>	
Reservanternas anslagsförslag	70

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens resultatredovisning

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:1130 av Björn Söder och Julia Kronlid (SD) yrkandena 1–3 och
2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 19.

Reservation 1 (SD)

2. Biståndsramen och anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7

a) Biståndsramen

Riksdagen fastställer biståndsramen för 2015 till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2015 beräknat enligt Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS 1995). Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:1 utgiftsområde 7 punkt 1 och avslår motionerna

2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 1,
2014/15:2975 av Julia Kronlid m.fl. (SD) i denna del och
2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 4.

b) Anslag och anslagsvillkor för 2015 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor som utskottet har angett, anslagen för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt utskottets förslag i bilaga 3. Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:1 utgiftsområde 7 punkt 7 och motion

2014/15:2995 av Karin Enström m.fl. (M, C, FP, KD),
bifaller delvis proposition 2014/15:1 utgiftsområde 7 punkt 5 och avslår motionerna
2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 1,
2014/15:2936 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 4,
2014/15:2968 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 5,
2014/15:2975 av Julia Kronlid m.fl. (SD) i denna del och
2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 1–3 och 5.

c) Bemyndigande om garantier för biståndsverksamhet

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2015 ikläda staten betalningsansvar i form av statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor. Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:1 utgiftsområde 7 punkt 3.

d) Bemyndigande om deltagande i stiftelse

Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om att delta i den stiftelse som bildats som genomförandestruktur för det andra programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk

prövning (EDCTP2). Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:1 utgiftsområde 7 punkt 4.

e) Beställningsbemyndigande för anslaget 1:1

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2015 för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 71 071 000 000 kronor under perioden 2016-2026. Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:1 utgiftsområde 7 punkt 2.

f) Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5

Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2015 för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kronor under perioden 2016-2018. Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:1 utgiftsområde 7 punkt 6.

Reservation 2 (SD)

3. OECD/Dacs regelverk

Riksdagen avslår motion

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 11, 12 och 15.

Reservation 3 (V)

4. Utvecklingspolitikens inriktning

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 5, 7 och 8,

2014/15:1880 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 3,

2014/15:2316 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 13,

2014/15:2321 av Kerstin Lundgren (C) yrkandena 7 och 9,

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkandena 26–28 och

2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 6, 9, 11–13, 17 och 18.

Reservation 4 (SD)

Reservation 5 (V)

5. Politiken för global utveckling

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 1–3 och 13 samt

2014/15:2321 av Kerstin Lundgren (C) yrkande 11.

Reservation 6 (V)

6. Utvecklingsmål efter 2015

Riksdagen avslår motionerna

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 4,

2014/15:1879 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 2,

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 29 och
2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 7, 8 och 10.
Reservation 7 (SD)
Reservation 8 (V)

7. Bistånd till Palestina

Riksdagen avslår motionerna
2014/15:1030 av Björn Söder och Kent Ekeröth (SD),
2014/15:2745 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 5 och
2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 14.
Reservation 9 (SD)

8. Skuldavskrivningar

Riksdagen avslår motion
2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 17 och 18.
Reservation 10 (V)

9. Humanitärt bistånd via länder i närområdet

Riksdagen avslår motion
2014/15:2129 av Markus Wiechel (SD).

10. Budgetstöd

Riksdagen avslår motion
2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 16.
Reservation 11 (SD)

11. Reformsamarbete med Östeuropa

Riksdagen avslår motion
2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 15.
Reservation 12 (SD)

12. Samarbete med Västafrika

Riksdagen avslår motion
2014/15:2321 av Kerstin Lundgren (C) yrkande 4.

13. Övriga frågor

Riksdagen avslår motionerna
2014/15:999 av Annika Qarlsöon och Lena Ek (C),
2014/15:1299 av Johnny Skalin (SD),
2014/15:1401 av Sofia Damm (KD) yrkande 1,
2014/15:1560 av Caroline Szyber (KD) yrkande 2,
2014/15:1949 av Krister Hammarbergh (M),
2014/15:2079 av Markus Wiechel (SD) yrkandena 1–3,
2014/15:2120 av Markus Wiechel (SD),
2014/15:2201 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S) yrkande 7,

2014/15:2314 av Sofia Damm och Désirée Pethrus (KD) yrkandena 1–3,
2014/15:2392 av Robert Halef (KD),
2014/15:2434 av Désirée Pethrus (KD),
2014/15:2443 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 1–8,
2014/15:2636 av Finn Bengtsson och Betty Malmberg (M),
2014/15:2772 av Kristina Yngwe (C) yrkandena 1 och 2 samt
2014/15:2826 av Thomas Strand m.fl. (S).

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 11 december 2014

På utrikesutskottets vägnar

Kenneth G Forslund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth G Forslund (S), Karin Enström (M), Anna-Lena Sörenson (S), Hillevi Engström (M), Olle Thorell (S), Julia Kronlid (SD), Sofia Arkelsten (M), Katarina Köhler (S), Kerstin Lundgren (C), Margareta Cederfelt (M), Pyy Niemi (S), Björn Söder (SD), Hans Linde (V), Sofia Damm (KD), Krister Örnfjäder (S), Pernilla Stålhammar (MP) och Maria Weimer (FP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas regeringens budgetförslag inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd som inkluderar förslag från Riksrevisionen till riksdagen om myndighetens anslag för internationellt utvecklingssamarbete (prop. 2014/15:1, utg.omr. 7).

I betänkandet behandlas också ett stort antal motionsförslag från den allmänna motionstiden hösten 2014.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2015 och förslagen i den gemensamma anslagsmotionen från Moderaterna, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna samt i motionerna från Sverigedemokraterna. I bilaga 3 finns utskottets förslag till anslagsfördelning.

Helen Clark, chef för FN:s utvecklingsprogram (UNDP), besökte utskottet den 4 november 2014.

Myndighetscheferna från bl.a. Nordiska Afrikainstitutet och Folke Bernadotteakademien träffade utskottet den 19 november.

Vid sammanträdet den 25 november och den 27 november fick utskottet information från Utrikesdepartementet respektive Sida om frågor som rör utgiftsområdet.

Den 4 december informerade Ulrika Modéer, statssekreterare för biståndsfrågor, utskottet inför EU:s ministerrådsmöte om bistånd.

Den 9 december informerade biståndsminister Isabella Lövin utskottet inför OECD/Dacs möte om begreppet offentligt finansierat bistånd (ODA).

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i första steget i budgetprocessen fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

I detta ärende ska utrikesutskottet föreslå för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom ett beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som summan av de utgifter som hör till utgiftsområdet högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Riksdagen har, med avslag på budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1 finansplanen punkt 6) och bifall till den gemensamma

partimotionen 2014/15:3002 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (M, C, FP, KD) yrkande 3, bestämt utgiftsramen för 2015 för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd till 29 509 miljoner kronor.

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens beredning av ärenden ingår uppgiften att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Utskottet har mot den bakgrunden analyserat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 7 i budgetpropositionen. Analysen har syftat till att vara ett underlag för utskottens behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att målet för utgiftsområdet och regeringens resultatredovisning behandlas först. Därefter behandlas de förslag i budgetpropositionen och motioner som gäller anslag inom utgiftsområde 7. Slutligen behandlas frågor om politikens inriktning och regeringens övriga förslag i budgetpropositionen i frågor om utgiftsområde 7 och ett antal motionsförslag som väckts under den allmänna motionstiden 2014. Förslagen i dessa motioner gäller en rad olika frågor med en mer allmän inriktning på internationellt bistånd.

Bakgrund

Målet för Sveriges politik för global utveckling (PGU) är att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling. Detta mål, som fastställdes genom riksdagsbeslut 2003 (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3), har därmed legat fast i över ett decennium.

Under förra mandatperioden behandlade det dåvarande utskottet i betänkande 2013/14:UU20 regeringens skrivelse 2013/14:131 Biståndspolitisk plattform. I betänkandet behandlades frågor om biståndets uppgift och inriktning, biståndspolitiska mål samt effektivitet och resultatinriktning i biståndet.

Förvaltningsmyndigheter inom utgiftsområde 7 är Sida, Nordiska Afrikainstitutet och Folke Bernadotteakademin. Dessutom har Riksrevisionen ett ramanslag för internationellt utvecklingssamarbete som är klassificerat som bistånd enligt den definition som har fastställts av OECD:s biståndskommitté Dac (Development Assistance Committee).

Under 2013 inrättades en ny funktion för utvärdering av internationellt bistånd, Expertgruppen för utvärdering av Sveriges internationella bistånd (dir. 2013:11).

Propositionens huvudsakliga innehåll

Utgiftsområdet består av sex anslag: biståndsverksamhet, förvaltningsanslagen för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Nordiska Afrikainstitutet (NAI), Folke Bernadotteakademin (FBA), Riksrevisionens anslag för internationellt utvecklingssamarbete samt anslaget för utvärdering av internationellt bistånd. De delar som inte finansieras från biståndsramen är förvaltningskostnader för samarbete inom Östersjöregionen samt garantiavgifter avseende Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringslån, som inte klassificeras som bistånd.

I propositionen föreslås anslag för budgetåret 2015 samt vissa bemyndiganden. Regeringen föreslår att biståndsramen för 2015 uppgår till 40,4 miljarder kronor. Regeringen föreslår vidare att 500 miljoner kronor tillförs utgiftsområde 7 för att finansiera ytterligare klimatinsatser för utvecklingsländer. När det gäller anslagen för budgetåret 2015 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd föreslår regeringen att riksdagen anvisar anslagen enligt bilaga 2 till detta betänkande.

Utskottets överväganden

Målet för utgiftsområde 7

Propositionen

Målet för utgiftsområde 7 är enligt tidigare beslut av riksdagen (prop. 2013/14:1 utg.omr. 7, bet. 2013/14:UU2) att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck.

Regeringen konstaterar att i likhet med vad som gäller för andra utgiftsområden omfattas utgiftsområdet Internationellt bistånd av Sveriges politik för global utveckling (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3).

Utskottets ställningstagande

Riksdagen beslutade hösten 2013 att målet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd ska vara att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck (prop. 2013/14:1 utg.omr. 7, bet. 2013/14:UU2). Utskottet uttalade i sammanhanget att målet innebär att skapa förutsättningar för bättre livsvillkor för människor som lever i fattigdom eller förtryck eller både och. Utskottet underströk också att målet ska ge uttryck för att biståndet ska bidra till fattigdomsminskning och utveckling genom att främja samhällssystem utan förtryck och fattiga människors förutsättningar att med egna resurser förbättra sina livsvillkor.

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 7

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avstyrker motionsförslag om hur resultaten för utgiftsområdet bör redovisas och hur resultaten bör påverka biståndets inriktning.

Jämför reservation 1 (SD).

Propositionen

Riksdagen har beslutat om målet för utgiftsområde 7 vilket är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck.

Regeringen delar upp sin resultatredovisning på de sex tematiska områden som presenterades våren 2014. Regeringen redovisar även resultat från sitt påverkansarbete. Inom varje område redovisas ett antal indikatorer för det multilaterala biståndet, med syfte att visa resultatet av det multilaterala biståndet på ett övergripande plan. Det bilaterala biståndet och EU-biståndet

redovisas i form av exempel på resultat. Regeringens övergripande bedömning av resultaten inom respektive tematiskt område samt från påverkansarbete redovisas nedan.

- Stärkt demokrati och jämställdhet, ökad respekt för mänskliga rättigheter och frihet från förtryck. Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att Sveriges bistånd har bidragit till viktiga resultat inom området genom att exempelvis bidra till att stärka möjligheter för människor att tillgodogöra sig sina medborgerliga och politiska rättigheter, till stärkta demokratiska processer och till ökad jämställdhet. Dock kvarstår utmaningar inom området demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet för det stora flertalet av Sveriges samarbetsländer.
- Förbättrade möjligheter för fattiga människor att bidra till eller dra nytta av ekonomisk tillväxt och få god utbildning. Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att verksamheten inom området bidragit till flera goda resultat.
- Förbättrad miljö, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft mot miljöpåverkan, klimatförändringar och naturkatastrofer. Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att Sveriges bistånd inom området under 2013 bidragit till stärkt miljö- och klimatomfattig hållbarhet inom områden som Sverige prioriterar. Samtidigt konstaterar regeringen att klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Klimatförändringar drabbar de fattigaste hårdast, av vilka en majoritet är kvinnor. Därför är Sveriges åtaganden om utsläppsminskningar och det arbete som Sverige driver inom EU och internationellt för att minska utsläppen helt centralt, samtidigt som Sverige genom bistånd och klimatfinansiering ger fattiga länder stöd till omställning och anpassning.
- Förbättrad grundläggande hälsa. Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att Sveriges bistånd för grundläggande hälsa under 2013 bidrog till en positiv hälsoutveckling i många länder samt att detta var ett resultat av ökade finansiella bidrag och en proaktiv dialog såväl inom de multilaterala organisationerna som på landnivå.
- Värnad mänsklig säkerhet och frihet från våld. Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att Sveriges bistånd inom området mänsklig säkerhet och frihet från våld har bidragit till flera positiva resultat för en stor mängd människor som lever i utsatthet. Det återstår dock stora utmaningar i konflikt- och postkonfliktländer och det finns mycket kvar att göra, vilket kräver fortsatt engagemang från det internationella samfundet.
- Räddade liv, lindrad nöd och upprätthållen mänsklig värdighet. Sammanfattningsvis gör regeringen bedömningen att Sveriges humanitära bistånd under 2013 bidragit till att rädda liv och lindra nöd i världen. Humanitära behov förväntas öka även i framtiden. Detta kräver fortsatt omfattande humanitära resurser och insatser.
- Påverkansarbete. Sverige har bidragit till och fått gott genomslag för svenska prioriteringar i utarbetandet av EU:s rådsslutsatser om post-2015

liksom i generalsekreterarens högnivåpanel om post-2015. Beträffande de multilaterala organisationerna är det regeringens bedömning att resultatorienteringen förbättras, mycket tack vare svenskt påverkansarbete. Ökad kostnadseffektivitet, samt mer fokus på antikorruption, behövs inom flertalet multilaterala organisationer. Inom EU-biståndet har en tydligare differentiering av samarbetsländer lett till ökat fokus på de fattigaste länderna. Samstämmigheten mellan EU:s politikområden förbättras kontinuerligt och ett rättighetsperspektiv är på väg att införas i EU-biståndet.

Regeringen konstaterar sammanfattningsvis att under 2013 har det svenska biståndet bidragit till viktiga resultat för människor som lever i fattigdom. Biståndet kan i vissa fall mötas av motgångar i form av försenade eller uteblivna resultat. I flertalet av de bilaterala geografiska strategierna uppfylls strategimålen endast delvis trots att insatserna genomförs enligt plan. Externa hinder såsom väpnad konflikt, instabilt säkerhetsläge, svag politisk vilja och kapacitet att genomföra reformer liksom utbredd korruption förvärrar många gånger genomförandet av insatser och därmed möjligheten att uppnå planerade resultat. Samtidigt är det ofta dessa utmaningar som motiverar utvecklingssamarbetet i flertalet länder.

Motionerna

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. yrkande 19 att resultatbaserat bistånd ska vara styrande för allt svenskt bistånd. I kommittémotion 2014/15:1130 av Björn Söder och Julia Kronlid yrkande 1 föreslås att regeringen utreder hur stor del av svenskt bistånd som utställts till mottagarländer utan att Sverige utvärderat vetenskapligt om medlen alls kommit till någon nytta. Resultatet bör redovisas i en vitbok. Partiet vill också enligt yrkande 2 att regeringen snarast ska börja utföra stickprovskontroller av svenska biståndsprojekt med hjälp vetenskapligt solida och kvantitativa effektutvärderingar. Slutligen vill Sverigedemokraterna att regeringen på sikt verkar för att avveckla alla former av långsiktiga biståndsprojekt som inte kan uppvisa önskad effekt (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten och i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat. Redovisningen ska vara anpassad till utgiftsområden och vara utformad som ett underlag för riksdagens beslut. Bestämmelsen i budgetlagen utesluter inte att resultatredovisningar även lämnas i andra sammanhang, exempelvis i skrivelser.

Utskottet har analyserat regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 7 i budgetpropositionen. Analysen har syftat till att vara ett

underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Det pågår sedan flera år en dialog mellan riksdagen och regeringen om hur regeringens resultatredovisning kan förbättras.

En utgångspunkt för utskottet har varit att det ska vara möjligt att följa kopplingen mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens anslagsförslag för att kunna göra prioriteringar i beredningen av regeringens budgetförslag och genomföra arbetet med uppföljning och utvärdering i enlighet med regeringsformen.

Mot den bakgrunden vill utskottet betona att det är viktigt att strukturen på regeringens resultatredovisning är logisk och tydlig, då detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får. Det är därför önskvärt att regeringens resultatredovisning koncentreras till att redovisa och bedöma faktiskt uppnådda resultat av genomförda statliga insatser i förhållande till målen och att sambandet mellan mål, resultat och regeringens budgetförslag tydligt framgår. Det är betydelsefullt att regeringen gör en sammanfattande bedömning av måloppfyllelsen för det riksdagsbundna målet ”Att skapa förutsättningar för förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck”. Det är vidare viktigt att resultatindikatorerna speglar utvecklingen av resultat, inte omvärldsförändringar eller insatser, och att de redovisas med längre tidsintervall där det är relevant. Redovisningar av resultatens långsiktiga utveckling över tid underlättar utskottets möjlighet att bedöma redovisade resultat.

Utskottet välkomnar regeringens ansträngningar att presentera utförliga resultatredovisningar såväl för det multi- och bilaterala biståndet som för EU-biståndet inom de sex tematiska områden som presenterades för riksdagen våren 2014 (skr. 2013/14:131, bet. 2013/14:UU20). Resultat redovisas i form av indikatorer och exempel på resultat. Däremot redovisas inte hur anslagna medel inom anslagsområde 7 fördelas på de olika tematiska områdena, vilket gör det svårt att utifrån redovisningen bedöma vilka resultaten är i förhållande till mål och anslagna medel. Utskottet vill understryka betydelsen av att resultaten redovisas på ett sådant sätt att det går att följa kopplingen mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och regeringens anslagsförslag. Detta är som tidigare nämnts en förutsättning för att kunna göra prioriteringar i beredningen av regeringens budgetförslag.

Utskottet instämmer i regeringens bedömning att en relevant resultatredovisning bygger på förtroende, dialog och lärande. Både bra och dåliga resultat måste lyftas fram, analyseras och ligga till grund för beslut om den fortsatta inriktningen. Regeringen konstaterar i propositionen att under 2013 har det svenska biståndet bidragit till viktiga resultat för människor som lever i fattigdom. Utskottet delar denna bedömning och utgår från att regeringen i det fortsatta arbetet utvecklar redovisningen av vilka lärdomar som kan dras av såväl lyckade som mindre lyckade insatser på biståndsområdet och hur dessa analyser påverkar regeringens prioriteringar

och anslagsfördelningen inom utgiftsområdet. Utskottet är inte berett att tillstyrka de detaljerade förslag om hur resultaten bör mätas och påverka biståndets inriktning som framläggs motionsvis.

Utskottet noterar i detta sammanhang att i sin granskning av Sveriges bistånd 2013 (Peer Review Sweden 2013) att OECD/Dac framför att Sverige borde bygga vidare på sitt resultatbaserade arbetssätt och se till att tillräckliga resurser avsätts för uppföljning av resultat. Enligt Dac bör dessutom kopplingarna stärkas mellan resultat som kan konstateras i individuella program och de bredare målen för utvecklingssamarbetet.

Utskottet välkomnar regeringens strävanden efter att förbättra resultatredovisningarna och analyserna och förutsätter att de rekommendationer som lämnats av Dac övervägs i sammanhanget.

Vad som här anförts om att redovisning och bedömning av resultat ska ha en klar och tydlig struktur så att det går att följa kopplingen mellan mål, gjorda insatser, uppnådda resultat och anslagsförslag gäller även det anslag som står till Riksrevisionens förfogande för internationellt utvecklingssamarbete.

Med hänvisning till det anförda avstyrks motionerna 2014/15:3011 yrkande 19 och 2014/15:1130 yrkandena 1–3.

Biståndsramen och anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om biståndsram på 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad nationalbruttoinkomst för 2015 beräknat enligt den europeiska förordningen för nationalräkenskaperna ENS 1995. Riksdagen bifaller en motion (M, C, FP, KD) som innebär förändringar i anslagen 1:1 och 1:2 jämfört med regeringens förslag. I övrigt bifalls regeringens och Riksrevisionens förslag i budgetpropositionen om anslag och bemyndiganden. Övriga motioner gällande biståndsramen och anslagen avslås.

Jämför reservation 2 (SD) och särskilt yttrande 1 (S, MP, V) och 2 (SD).

Riksdagen avslår även en motion om OECD/Dacs regelverk för beräkning av offentligt bistånd (ODA).

Jämför reservation 3 (V).

Propositionen

I budgetpropositionen (utg.omr. 7) föreslår regeringen att riksdagen fastställer biståndsramen för internationellt utvecklingssamarbete för 2015 till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst för 2015 beräknat

enligt Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS 1995) (prop. yrkande 1). Biståndsramen för 2015 beräknas i enlighet med detta uppgå till 40 445 miljoner kronor. Enligt den uppdaterade EU-förordningen för nationalräkenskaperna ENS 2010 som infördes i september 2014, och som medförde förändringar i beräkningsmodellen för BNI, motsvarar biståndsramen 0,96 procent av Sveriges BNI. Regeringens målsättning är att 1 procent av BNI enligt den nya beräkningsmetoden längre fram under mandatperioden ska avsättas för bistånd.

I biståndsramen ingår kostnader från andra delar av statens budget som klassificeras som bistånd enligt riktlinjer från OECD/Dac. Sådana kostnader återfinns inom andra utgiftsområden än det som utskottet nu behandlar och uppgår totalt till 10 943 miljoner kronor 2015. Dessa kostnader fördelar sig enligt följande.

Kostnader för mottagande av asylsökande från låg- och medelinkomstländer under deras första tid i Sverige ingår i biståndsramen och uppgår till 8 415 miljoner kronor för 2015. I biståndsramen ingår vidare kostnader för det svenska bidraget till den del av Europeiska unionens gemensamma bistånd som finansieras via EU:s reguljära budget. För 2015 uppgår dessa kostnader till 1 660 miljoner kronor. De förvaltningskostnader för utrikesförvaltningen som ingår i biståndsramen uppgår till 444 miljoner kronor för 2015. Övriga kostnader från andra delar av statens budget som klassificeras som bistånd och ingår i biståndsramen uppgår till totalt 424 miljoner kronor 2015. De består av flera olika komponenter: medel för den internationella biståndsverksamhet som bedrivs av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, bidrag till Världssjöuniversitetet (WMU) och bidrag till demokratiinsatser i Ukraina och Vitryssland. Också den del av Sveriges bidrag till vissa FN-organs reguljära verksamhet som klassificeras som bistånd ingår i biståndsramen. Från och med 2011 fördelas stipendiemedel till universitet och högskolor i fråga om stipendier för särskilt kvalificerade studieavgiftsskyldiga studenter. Stipendiemedel som avser studenter från länder som enligt OECD/Dac klassificeras som mottagarländer för bistånd inkluderas i biståndsramen. Från 2015 t.o.m. 2017 disponerar Konsumentverket över 1 miljon kronor per år för att upprätta en webbtjänst i syfte att öka synligheten och transparensen och därigenom möjliggöra minskade kostnader vid transfereringar.

Inom utgiftsområde 7 ingår dessutom garantiavgifter för Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån och förvaltningskostnader för samarbete med Östersjöregionen, som inte klassificeras som bistånd. Dessa kostnader på sammanlagt 7 miljoner kronor ingår inte i biståndsramen. Det gör inte heller de 500 miljoner kronor som enligt regeringens förslag ska tillföras utgiftsområde 7 för att finansiera ytterligare klimatinsatser i utvecklingsländer.

För budgetåret 2015 föreslår regeringen att riksdagen anvisar ramanslagen inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, när det gäller anslag som står till regeringens disposition (anslagen 1:1–1:4 och 1:6), enligt den tabell som framgår av bilaga 2 till betänkandet (prop. yrkande 5).

I budgetpropositionen föreslås också att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2015

- för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 71 071 000 kronor under perioden 2016–2026 (prop. yrkande 2)
- ikläda staten betalningsansvar för statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare garantier uppgår till högst 10 000 000 kronor (prop. punkt 3)
- besluta om deltagande i den stiftelse som bildats som genomförandestruktur för det andra programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning (EDCPT2) (prop. punkt 4).

I budgetpropositionen finns även följande två förslag från Riksrevisionen:

- Att riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2015 för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kronor under perioden 2015–2017 (prop. punkt 6).
- Att riksdagen för budgetåret 2015 anvisar ett ramanslag inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för Riksrevisionen enligt den tabell som framgår av bilaga 2 till betänkandet (prop. punkt 7).

Motionerna

Alliansen föreslår i flerpartimotion 2014/15:2995 (M, C, FP, KD) av Karin Enström m.fl. ett belopp för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet som är 515 miljoner kronor lägre än regeringens förslag. Förändringen avser de additionella insatser för klimatsatser i utvecklingsländer som regeringen föreslår. Alliansen föreslår också att anslaget 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete ska öka med 14,6 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Partierna anser liksom regeringen att biståndsramen under innevarande mandatperiod bör öka så att den uppgår till 1 procent av bruttonationalprodukten (BNI) enligt den nya beräkningsmetoden.

Sverigedemokraterna föreslår i partimotion 2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. yrkande 4 att avräkningar på biståndsramen inte bör göras för flyktingmottagande i Sverige. I motionen föreslås också att satsningar bör ökas på humanitärt bistånd (yrkandena 1 och 2). I yrkande 5 föreslår partiet ökade satsningarna för att bekämpa Ebola och stödja Västafrika. I kommittémotion 2014/15:2975 av Julia Kronlid m.fl. föreslås att biståndsramen för 2015 bör uppgå till 0,7 procent av BNI. Partiet föreslår att anslaget 1:1 biståndsverksamhet minskar med ca 9,8 miljarder, att anslaget 1:2 Styrelsen för internationellt samarbete minskar med 130 miljoner kronor och att anslaget 1:3 Nordiska Afrikainstitutet minskar med 5 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Nya anslag föreslås för bidrag till flyktinghjälp via

UNHCR på 2,2 miljarder (inom biståndsramen) och generell flyktinghjälp på 1,4 miljarder kronor (utöver biståndsramen). Dessutom föreslås ett extra anslag på 400 miljoner kronor för bekämpning av ebola (utom biståndsramen). Krav på ökade anslag till humanitära insatser för flyktingar, bl.a. genom UNHCR, förs även fram i partimotion 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. yrkande 1 och 3 och i kommittémotion 2014/15:2936 av Julia Kronlid m.fl. yrkande 4. Krav på ökade insatser för bekämpande av Ebola återkommer i kommittémotion 2014/15:2968 av Kent Ekeröth m.fl. yrkande 5.

Vänsterpartiet föreslår i motion 2014/15:81 av Hans Linde m.fl. yrkande 11 att Sverige inom OECD/Dac bör verka för att åtaganden enligt Kyotoprotokollet inte ska få räknas som bistånd. Sverige bör enligt motionens yrkande 15 också verka för ändringar i OECD/Dacs regelverk så att kostnader för flyktingmottagande, skuldavskrivningar och utländska studenter inte ska kunna räknas som bistånd. I yrkande 12 föreslås att ovan nämnda avräkningar ska redovisas inom ramen för Openaid-initiativet.

Kristdemokraterna understryker i partimotion 2014/15:1905 av Göran Häggglund m.fl. yrkande 1 vikten av att upprätthålla enprocentsmålet för biståndet.

Utskottets ställningstagande

Allmänt om utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Riksdagen har, med avslag på budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1 finansplanen punkt 6) och bifall till den gemensamma partimotionen 2014/15:3002 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (M, C, FP, KD). I motiveringen till den av riksdagen bifallna reservationen diskuteras ett antal faktorer av betydelse för den övergripande ekonomiska utvecklingen i Sverige, bl.a. vikten av stabila finanser, investeringar i infrastruktur och bostäder, hög sysselsättning och behoven av regelförenklingar och förbättringar för entreprenörer. Enligt utskottets bedömning är en stark ekonomisk utveckling en förutsättning för att utveckla och stärka det internationella utvecklingssamarbetet.

Utvecklingssamarbetet är en del av svensk utrikespolitik som ska främja demokrati, mänskliga rättigheter och hållbar utveckling och hävda internationell rätt och jämställdhet. Att stärka just demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter ska vara vägledande för det svenska biståndet. Svenskt bistånd ska stödja frihetskämpar och stärka yttrandefriheten. Politiken ska bidra till att omvandla förtryck till frihet, fattigdom till framsteg och resursslöseri till hållbar utveckling. Vi ska främja öppenhet och handel som en väg till fler jobb, välbstånd och högre tillväxt, men också som ett redskap för bättre förståelse och tolerans. Sverige ska fortsätta vara ett land som tar ansvar för människor på flykt.

Biståndsramen

Sverige har ett moraliskt ansvar att arbeta för att utrota fattigdom och förtryck. Detta är långt ifrån uppnått. Sverige ska därför ha en ambitiös utvecklingspolitik och ett generöst bistånd. Under 2007-2014 avsatte Sverige varje år 1 procent av BNI till bistånd. Detta gör Sverige till en av de mest generösa givarna i världen. Vi har tillsammans ett ansvar för utvecklingen i världen. Utskottet tillstyrker därför regeringens förslag i budgetpropositionen att biståndsramen för internationellt utvecklingssamarbete för 2015 fastställs till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst för 2015 beräknat enligt Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS 1995) (prop. punkt 1). Biståndsramen för 2015 beräknas i enlighet med detta uppgå till 40 445 miljoner kronor. Enligt den uppdaterade EU-förordningen för nationalräkenskaperna (ENS 2010) som infördes i september 2014, och som medförde förändringar i beräkningsmodellen för BNI, motsvarar biståndsramen 0,96 procent av Sveriges BNI. Utskottet anser liksom regeringen att målet bör vara biståndet ska uppgå till 1 procent av BNI enligt den nya beräkningsmetoden längre fram under mandatperioden. Därmed tillstyrker utskottet regeringens förslag i propositionsyrkande 1 och avstyrker motionerna 2014/15:3011 yrkande 4 och 2014/15:2975 (i denna del). Motion 2014/15:1905 yrkande 1 anses i huvudsak tillgodosedd genom det anförda och avstyrks i den mån så inte är fallet.

Utskottet välkomnar att det offentliga utvecklingsbiståndet (ODA) för OECD-länderna enligt OECD:s beräkningar ökade med 6,1 procent under 2013 till totalt 134,8 miljarder USD, den högsta siffran någonsin i nominella termer. Trots det uppgår den genomsnittliga ODA-nivån för OECD:s medlemsländer bara till 0,4 procent av BNI. Det är endast Sverige, Danmark, Norge och, för första gången, Storbritannien som når upp till FN:s målsättning att minst 0,7 procent av BNI ska gå till utvecklingsbistånd. ODA från EU:s medlemsstater uppgick till 0,41 procent av ländernas sammanlagda BNI. Tyvärr visar OECD:s sammanställning också att en allt mindre del av biståndet går till de fattigaste länderna.

Avräkningar från biståndsramen

Sverige ska utgå ifrån och värna OECD:s definition av bistånd. Denna anger att bistånd, ODA, är flöden från offentlig sektor med det huvudsakliga syftet att främja ekonomisk utveckling och välbefinnande i fattiga länder och med ett gävoelement om minst 25 procent. Svenskt bistånd ska gå till de länder som klassas som ODA-mottagare enligt OECD/Dacs kriterier. I budgetpropositionen redovisar regeringen kostnader i statsbudgeten som klassificeras som bistånd enligt OECD/Dacs kriterier och därmed ingår i biståndsramen, men som återfinns under andra utgiftsområden. Dessa benämns ofta avräkningar.

Sedan början av 1980-talet har avräkningar gjorts från biståndsramen. Sett över tiden har antalet avräkningar för olika ändamål ökat. Avräkningarnas procentuella andel av biståndsramen har varierat från år till år samtidigt som en trendmässig ökning kan noteras. Andelen avräkningar från biståndsramen uppgick 2003 till 14 procent, 2006 till 9 procent, 2009 till 12 procent, 2012 till 16 procent och 2014 till 20 procent. Enligt årets budgetproposition beräknas avräkningarna 2015 uppgå till ca 27 procent. Ökningen beror framför allt på att kostnaderna för asylmottagning i Sverige ökar till följd av humanitära kriser i omvärlden.

Utskottet välkomnar att regeringen i budgetpropositionen tydligt redovisar de avräkningar som görs från budgetramen. Utskottet ställer sig bakom regeringens beräkningar och konstaterar att dessa ligger i linje med OECD/Dacs riktlinjer för vad som kan räknas som bistånd. Utskottet avstyrker därmed motion 2014/15:3011 yrkande 4.

OECD/DAC:s regelverk för avräkningar

I ett motionsförslag föreslås att Sverige ska verka för ett flertal begränsningar i OECD/Dacs regelverk som anger vad som får räknas som bistånd. Utskottet konstaterar att Dac genom enhälliga beslut slår fast det regelverk som anger vad som får räknas som offentligt utvecklingsbistånd (ODA). Huvudsyftet med ODA är att bidra till ekonomisk utveckling och välfärd. Utskottet noterar att det inom OECD/Dac förs diskussioner kring en eventuell förändring av definitionen av bistånd i ljuset av att omvärlden har förändrats sedan begreppet Official Development Assistance (ODA) myntades 1969. I många givarländer som i dag inte når upp till FN:s mål om att minst 0,7 procent av BNI ska gå till bistånd finns en önskan att utvidga själva ODA-begreppet så att fler typer av finansiella flöden ska kunna räknas som ODA.

Utskottet noterar att den 15-16 december 2014 kommer OECD/Dac att hålla ett möte på ministernivå för att bl.a. diskutera ODA-begreppet.

Utskottet delar regeringens uppfattning att det är viktigt att ODA har tydligt fattigdomsfokus och definieras på ett sätt som bibehåller en trovärdighet i begreppet. Andra finansieringsflöden som gynnar utveckling bör stimuleras, mätas och följas upp, men inte tillåtas urvattna ODA-begreppet. Utskottet är dock inte berett att i nuläget föreslå ytterligare begränsningar av ODA-begreppet och avstyrker därmed motion 2014/15:81 yrkandena 11 och 15.

När det gäller motionsförslaget om att information om avräkningar ska lämnas inom ramen för Openaid-initiativet erinrar utskottet om införandet 2010 av transparensgarantin i biståndet, som innebär att alla allmänna handlingar och all offentlig information om biståndet aktivt ska göras tillgängligt på internet. Informationen ska göra klart när, till vem och varför biståndsmedel har betalats ut, och vad resultatet blev. Utskottet konstaterar att åtagandet om transparens beträffande biståndsfloeden gäller alla kostnader som ingår i biståndsramen. Sida har tidigare fått i uppdrag att vidareutveckla den webbaserade informationstjänsten Openaid.se i syfte att förbättra

datakvaliteten, utöka informationen och öka användbarheten. Uppdraget ska redovisas till regeringen i januari 2015. Utskottet utgår från att regeringen i bedömningarna av det fortsatta utvecklingsarbetet beaktar vad som här anförts. Utskottet avstyrker motion 2014/15:81 yrkande 12 i den mån den inte tillgodosetts genom det anförda.

Anslagen

Utskottet anser att anslaget 1:1 Biståndsverksamhet bör vara 515 miljoner kronor lägre än regeringens förslag. Vid FN:s klimatmöte i Köpenhamn 2009 enades parterna om att etablera en ny klimatfond: Gröna Klimatfonden (Green Climate Fund, GCF). Fondens uppdrag är att stödja utvecklingsländer genom insatser för klimatanpassning och minskade utsläpp av växthusgaser, inklusive skogsrelaterade insatser. Utfästelser till en initial påfyllnad till GCF för 2015–2018 ägde rum i november 2014. I dagsläget har 22 länder utlovat sammanlagt knappt 10 miljarder USD till fonden, ytterligare bidrag förväntas annonseras i samband med klimatkonventionens partsmöte i Lima. Nya åtaganden för Sverige till följd av påfyllnaden av fonden beräknas uppgå till 4 miljarder kronor enligt regeringens bedömning. Riksdagen beslutade av denna anledning den 3 december bemyndiga regeringen att under 2014 för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 69 221 000 000 kronor 2015–2025 (prop. 2014/15:2, FiU11). Åtagandet beräknas infrias 2015–2023.

Utskottet noterar att den förra regeringen hösten 2013 utlovade ett bidrag till fonden på 300 miljoner kronor så snart den blev operativ. Utskottet vill understryka vikten av att Sverige även fortsatt bidrar till klimatsatser i utvecklingsländer och till de multilaterala fonder som inrättats för ändamålet. Utskottet noterar att Sverige mellan 2010 och 2012 investerade mer än 8 miljarder kronor i de fattigaste ländernas ansträngningar att hantera klimatförändringarna – mer per invånare än något annat EU-land.

För att säkerställa en fortsatt hög kvalitet i det svenska bilaterala biståndet anser utskottet att anslaget 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) bör tillföras 14,6 miljoner kronor mer än i regeringens förslag. Anslaget får användas för Sidas förvaltningsutgifter och för samarbete inom Östersjöregionen som inte räknas som bistånd enligt OECD/Dac.

När det gäller Nordiska Afrikainstitutet (NAI) konstaterar utskottet att myndigheten under 2013 vidtagit åtgärder för att stärka verksamhetens fokus på resultat. Verksamheten har utvecklats genom ett ökat antal forskartjänster, ett ökat utbyte med afrikanska och nordiska länder och en alltmer aktiv policydialog. Förändringarna görs mot bakgrund av den översyn av NAI:s verksamhet och roll som Statskontoret presenterade 2013. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag till medel under anslaget 1:3 Nordiska Afrikainstitutet.

Folke Bernadotteakademin (FBA) har till uppgift att stärka den svenska och internationella förmågan inom området konflikthantering och krishantering, med särskild inriktning på fredsinsatser. Utskottet ser positivt på att FBA sedan den 1 januari 2014 har en ny och renodlad instruktion som definierar myndighetens grunduppdrag och förtydligar myndighetens anslagsstruktur. Detta bör enligt utskottets uppfattning öka transparensen, kostnadseffektiviteten och möjligheterna till uppföljning av verksamheten. Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till medelstilldelning för anslaget 1:4 Folke Bernadotteakademin.

Utskottet anser att Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete är en viktig del av Sveriges internationella utvecklingssamarbete. Målet med verksamheten är att bidra till att stärka de nationella revisororganens kapacitet och förmåga att bedriva revision enligt internationella standarder. Huvudinriktningen bör vara långsiktigt institutionellt samarbete. Utvecklingssamarbetet initieras, planeras och genomförs i direkt samverkan med samarbetslandets nationella revisionsmyndighet. Utskottet vill understryka vikten av att verksamheten även bidrar till att stärka parlamentens kontrollmakt och till uppbyggnaden av god förvaltning och korruptionsbekämpning i mottagarlandet. Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete ska ligga i linje med svenska prioriteringar och slås fast efter samråd med Sida. Utskottet tillstyrker förslaget i propositionen om oförändrad medelstilldelning för anslaget 1:5 Riksrevisionens Internationella utvecklingssamarbete för 2014.

Expertgruppen för utvärdering och analys av Sveriges internationella bistånd har enligt kommittédirektivet (dir. 2013:11) i uppdrag att beställa, sammanställa, genomföra och kommunicera utvärderingar, analyser och studier om biståndets genomförande, resultat och effektivitet. Utskottet anser liksom regeringen att uppföljning och utvärdering är en viktig grund för den framtida utformningen av svenskt bistånd och tillstyrker regeringens förslag till medelstilldelning för anslaget 1:6 Utvärdering av internationellt bistånd.

När det gäller de motionsvisa förslagen att införa nya anslagsposter för humanitära insatser och bekämpande av ebola vill utskottet anföra följande. De senaste åren har miljontals människor drabbats av allvarliga humanitära kriser och katastrofer t.ex. kriget i Syrien, tyfonen på Filippinerna och svälten på Afrikas horn. Gapen mellan de humanitära behoven och biståndsfinansieringen ökar. Sverige är en av världens största humanitära biståndsgivare, såväl i absoluta termer som per capita. Genom stöd vid kriser, krig och katastrofer ska Sverige fortsätta att rädda liv och lindra nöd. Det humanitära stödet vid kriser och katastrofer bör stärkas. Utskottet anser liksom regeringen att Sverige bör fortsätta att värna de humanitära principerna och principerna om ett gott humanitärt givarskap. Sverige ska fortsatt vara pådrivande inom det internationella reformarbetet för att stärka resultatarbetet, humanitärt ledarskap och samordning i fält för att det humanitära biståndet ska bli så effektivt som möjligt. Långsiktigt stöd till de humanitära organisationernas verksamhet, inte minst inom FN-systemet, är därför viktigt.

Samtidigt vill utskottet understryka vikten av flexibilitet inom biståndet för att effektivt kunna hantera kommande humanitära kriser. Sveriges humanitära bistånd ska riktas dit de akuta behoven av hjälp är som störst och kanaliseras genom de organisationer som mest effektivt kan lindra nöden i en viss katastrofsituation. Motsvarande gäller bekämpandet av ebola och andra smittsamma sjukdomar. Utskottet noterar att bl.a. Läkare utan gränser i samband med ebolautbrottet i Västafrika vädjat till biståndsgivare att ha en viss flexibilitet i sina insatser för att kunna stödja hälsosystemen i de utsatta länderna i syfte att minska smittspridningen och lidandet. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att tillstyrka förslagen om nya anslag för humanitära insatser och bekämpning av Ebola. Därutöver vill utskottet återigen slå fast sitt tidigare ställningstagande (bl.a. i bet. 2013/14:UU10) att det är angeläget att såväl Sverige som övriga medlemsstater i EU, förutom att stödja det humanitära arbetet i närområdet, visar solidaritet genom att ta sitt ansvar så att de personer som kommer till EU och är i behov av internationellt skydd bereds detta.

Mot bakgrund av vad som här anförts bifaller utskottet motion 2014/15:2995 och i de delar som avser anslagen 1:3–1:6 även prop. 2014/15:1 (prop. punkt 5 och 7). Motionerna 2014/15:2866 yrkande 1, 2014/15:2936 yrkande 4, 2014/15:2968 yrkande 5, 2014/15:2975 i denna del och 2014/15:3011 yrkandena 1, 2, 3 och 5 avstyrks.

Bemyndiganden

I budgetpropositionen föreslår regeringen ett bemyndigande att för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 71 071 miljoner kronor under perioden 2016–2026 (prop. punkt 2). Förslaget tillstyrks av utskottet. Under 2015 beräknas nya åtaganden uppgå till drygt 20 miljarder kronor. Till de myndigheter som disponerar bemyndiganden under anslaget hör bland andra Regeringskansliet, Sida, Svenska institutet, Vetenskapsrådet och Strålsäkerhetsmyndigheten. För den del av anslaget som Regeringskansliet beslutar om beräknas nya åtaganden göras under 2015 till ett belopp om ca 2,5 miljarder kronor. Framför allt rör det sig om den globala vaccinaliansen (Gavi) och den 12:e påfyllnaden i Asiatiska utvecklingsfonden (AsDF). För den del av anslaget 1:1 Biståndsverksamhet som Sida disponerar över beräknas nya åtaganden göras under 2015 till ett belopp om knappt 18 miljarder kronor. Åtagandena består av insatser som löper under flera år och berör alla Sidas verksamheter.

Utskottet tillstyrker förslaget i budgetpropositionen att bemyndiga regeringen att under 2014 ikläda staten betalningsansvar för statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare garantier uppgår till högst 10 miljarder kronor (prop. punkt 3). Garantiåtagandet innefattar såväl äldre system för biståndsgarantier och fristående garantier som garantier enligt det system som infördes 2009.

Utskottet tillstyrker vidare förslaget i budgetpropositionen att bemyndiga Riksrevisionen att under 2015 för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 miljoner kronor 2016–2018 (prop. punkt 6).

Utskottet tillstyrker även att regeringen bemyndigas att besluta om deltagande i den stiftelse som bildats som genomförandestruktur för det andra programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning (EDCTP2) (prop. punkt 4). Partnerskapet inrättades 2003 för att hantera den globala hälsokris som orsakas av de tre största fattighedsrelaterade sjukdomarna hiv/aids, malaria och tuberkulos, och för att fullgöra EU:s åtagande att uppnå FN:s millennieutvecklingsmål till 2015.

Övriga anslagsfrågor

Utskottet noterar att den föreslagna budgeten innebär en minskning av anslaget 1:1 Biståndsverksamhet med ca 1,5 miljarder för 2015. Enligt uppgift till utskottet är regeringens utgångspunkt för att genomföra besparingarna att ingångna avtal ska respekteras och att inga tvära kast ska göras vad gäller stöd till olika organisationer och insatser.

Utskottet vill även beröra frågan om stipendiemedel till svenska högskolor och universitet som avser studenter från biståndsmottagande länder (enligt OECD/Dacs kriterier). Svenska institutets (SI) studentutbyten är en viktig del av Sveriges utvecklingssamarbete. SI fördelar stipendier till studenter från låginkomstländer och bidrar därmed till kapacitetsuppbyggnad. Under 2014 uppgår dessa medel till ca 150 miljoner kronor. På grund av tidigare åtaganden kommer enligt vad utskottet erfarit i praktiken inga nya stipendier att kunna ges för läsåret 2015/16. Stipendier för ändamålet finansieras även via utgiftsområde 16 och beräknas för 2015 till 19,5 miljoner kronor, vilket motsvarar 2013 års faktiska utfall. Dessa medel ingår i biståndsramen men finansieras via utgiftsområde 16 som inte tillhör utrikesutskottets beredningsområde. Utskottet vill i sammanhanget understryka vikten av att som en del i utvecklingssamarbetet göra det möjligt för studenter från våra samarbetsländer att studera vid svenska högskolor.

Riksrevisionens iakttagelser

Utskottet har som ett led i sitt uppföljningsarbete tagit del av uppgifter om revisionens iakttagelser om myndigheterna inom utgiftsområdet.

Av Riksrevisionens publikation Årlig rapport 2014 framgår att Riksrevisionens granskningar av 2013 års årsredovisningar för myndigheterna inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd visar att redovisningarna i allt väsentligt ger en rättvisande bild av myndighetens verksamhet. Riksrevisionen har lämnat synpunkter av särskild betydelse för Sida. Riksrevisionen lämnar en sådan särskild upplysning när den bedömer att det finns viktig och oväntad information i årsredovisningen som den vill fästa uppmärksamheten på. En

upplysning kan även lämnas om det finns särskilda förhållanden i revisionen som en läsare behöver information om.

Riksrevisionen konstaterar att Sida administrerar utbetalningar av bidrag och redovisar ekonomiska åtaganden som har beretts av Regeringskansliet och beslutats av regeringen. Under 2013 uppgick dessa utbetalningar till cirka 11 miljarder kronor, vilket kan jämföras med de 18 miljarder kronor i utbetalningar som Sida själv beslutar om. Utestående ekonomiska åtaganden beslutade av regeringen uppgick vid årets slut till 28 miljarder kronor. Sidas egna åtaganden vid årets slut uppgick till 17 miljarder kronor.

Riksrevisionen konstaterar att den brutna ansvarskedjan ökar risken för fel och bristande kontroll av att medlen används till avsedda ändamål. Sidas ansvar begränsas till administrativa kontroller och till att verkställa utbetalningar. Hanteringen medför att det finns oklarheter kring hur eventuella anslags- eller bemyndigandeöverskridanden ska hanteras. Sådana överskridanden ska redovisas i Sidas årsredovisning trots att Sida inte beslutar om dem.

En annan oklarhet som rör dessa ekonomiska åtaganden handlar om vilken valutakurs som de ska redovisas i. Sida redovisar dessa i årsredovisningen till balansdagens valutakurs medan Regeringskansliet använder andra valutakurser som grund.

Sidas styrelse intygar i årsredovisning att redovisningen ger en rättvisande bild, men ledningen tar inte fullt samma ansvar för de utbetalningar och åtaganden som regeringen har beslutat om, som för sina egna beslutade utbetalningar.

Exemplet är enligt Riksrevisionen principiellt intressant eftersom det är Regeringskansliet som bereder bidrag och ekonomiska åtaganden och regeringen som beslutar om anslagens användning. Därmed omfattas utbetalningarna varken av myndighetsförordningen (2007:515) eller förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Det är enligt utskottet positivt att redovisningarna för myndigheterna inom utgiftsområdet i allt väsentligt bedöms ge rättvisande bilder av myndigheternas verksamhet. När det gäller de särskilda upplysningar som redovisas ovan konstaterar utskottet att Riksrevisionens lämnade motsvarande synpunkter angående Sida i sin årliga rapport 2013.

Utskottet noterar i sammanhanget att Riksrevisionen nyligen presenterat rapporter om valutahanteringen inom det svenska biståndet (RiR 2014:19) och om Utrikesdepartementets hantering av det multilaterala utvecklingssamarbetet (RiR2014:24). Riksdagen kommer att behandla frågorna under 2015 med utgångspunkt i de skrivelser som regeringen lämnar med anledning av rapporterna.

Politikens inriktning och övriga frågor om internationellt bistånd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal motioner om politikens inriktning och den globala utvecklingsagendan efter 2015.

Jämför reservationerna 4 (SD), 5 (V), 6 (V), 7 (SD), 9 (SD), 10 (V), 11 (SD) och 12 (SD).

Propositionen

Regeringen vill se en nystart för den gemensamma politiken för en rättvis och hållbar global utveckling. Politiken ska ha en central plats i regeringens arbete. Arbetet med och genomförandet av den nya globala utvecklingsdagordningen efter 2015 utgör ramen för detta arbete.

Svenskt utvecklingssamarbete ska prioritera fattiga länder. Det finns dock behov av insatser även i vissa medelinkomstländer, där de flesta av världens fattiga i dag bor.

Mot bakgrund av utvecklingen i omvärlden och resultatet av det svenska biståndet avser regeringen att göra följande biståndspolitiska prioriteringar under 2015. Regeringen ska leva upp till de internationella åtagandena om klimatfinansiering. Regeringen avser därför att genomföra en omfattande klimatsatsning, samtidigt som ett miljö- och klimatperspektiv ska vara en central utgångspunkt för allt utvecklingssamarbete. Regeringen avser också göra en ökad satsning på de länder som drabbas av Syrienkrisen. Regeringen avser därutöver arbeta för ett stärkt FN som kan möta de globala utvecklingsutmaningarna och de omfattande humanitära behoven. Sverige ska föra en feministisk utrikespolitik. Regeringen har för avsikt att särskilt driva frågor rörande kvinnors rättigheter och frågor om sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa (SRHR). Ett jämställdhetsperspektiv ska systematiskt integreras i biståndet och i de nya klimatinsatserna. Regeringen fäster också stor vikt vid stärkta institutioner som möjliggör fattiga länders genomförande och uppföljning av internationella avtal, t.ex. inom fiske eller handel.

Regeringen kommer i en öppen process att se över den biståndspolitiska inriktningen i syfte att ersätta den biståndspolitiska plattformen och i det arbetet utgå från det övergripande målet för politiken global utveckling (PGU), dvs. att bidra till en hållbar och rättvis global utveckling (PGU).

Motionerna

Moderaterna anför i kommittémotion 2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. yrkande 26 bl.a. att Sverige har ett moraliskt ansvar att arbeta för att utrota fattigdom och förtryck, att bistå människor i kriser, katastrofer och konflikter med ett starkt humanitärt engagemang som räddar liv och lindrar nöd. Det

målet är långt ifrån uppnått. Sverige ska därför ha en ambitiös utvecklingspolitik och ett generöst bistånd. I motionens yrkande 27 understryks att Sverige ska bli världsledande på att skydda och främja kvinnors och barns rättigheter och möjligheter. Jämställdhetsperspektiv och ett särskilt fokus på kvinnors och flickors rättigheter ska därför prägla utformningen av all utvecklingspolitik. Partiet anför även i yrkande 28 att det svenska biståndet ska ställa krav på respekt för demokrati och mänskliga rättigheter. Sverige ska stödja de individer som tar stora personliga risker genom att arbeta för dessa värden. Sverige bör därför erbjuda långtgående stöd och skydd för oppositionella, journalister, nättaktivister och andra nyckelpersoner i kampen för en friare värld. Moderaterna anser även att Sverige ska fortsatt aktivt bidra till en ambitiös och bred post 2015-dagordning för att utrota fattigdom och främja hållbar utveckling. Bland de svenska prioriteringarna för hållbar utveckling ska återfinnas demokratisk samhällsstyrning, frihet från våld, jämställdhet och kvinnors egenmakt, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, samt klimathänsyn och att mänskliga rättigheter ska genomsyra dagordningen. Sverige ska verka för att post 2015-dagordningen ska bidra till en mer samstämmig politik för global utveckling och på ett balanserat sätt integrera de tre dimensionerna (social, ekonomisk och miljömässig) av hållbar utveckling (yrkande 29).

Sverigedemokraterna betonar i partimotion 2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. yrkandena 7, 8 och 10 vikten av att prioritera frågor om rent vatten och sanitet och säker tillgång till livsmedel i den nya utvecklingsagendan. I yrkandena 6, 9, 11, 12, 13, 17 och 18 anger partiet ett antal prioriteringar för biståndet. Dessa är förbättrad jordbruksproduktion, utbildning riktad till de fattigaste länderna, ökad satsning på demokrati, förändrad inriktning vad gäller stöd till mänskliga rättigheter och barns rättigheter, prioritering av de minst utvecklade länderna och ökat bistånd genom organisationer i det civila samhället. Partiet anser dessutom att reformsamarbetet med Östeuropa bör avslutas och att budgetstödet bör avvecklas som biståndsform (yrkandena 15 och 16). I motionens yrkande 14 föreslås att biståndet till Palestina ska upphöra. I kommittémotion 2014/15:2745 av Julia Kronlid m.fl. yrkande 5 tas också frågan om bistånd till Palestina upp. Partiet anser att om biståndet till den palestinska myndigheten ska fortsätta bör tydliga krav ställas. Den palestinska myndigheten bör bl.a. upphöra med alla belöningar för och hyllningar av terrorism och uppmaningar till terrordåd. Vidare bör den palestinska myndigheten ta tydligt avstånd från antisemitism och visa prov på vilja att styra i enlighet med demokratiska principer och mänskliga rättigheter i fredlig relation med Israel. Samma krav framställs i motion 2014/15:1030 av Björn Söder och Kent Ekeröth (båda SD). I motion 2014/15:2129 av Markus Wiechel (SD) framförs att regeringen bör utreda möjligheten att ställa enklare krav på det katastrofbistånd som går till välfungerande länder i krisdrabbade länders närområden.

Vänsterpartiet föreslår i kommittémotion 2014/15:81 av Hans Linde m.fl. yrkande 1 att regeringen ska återkomma med förslag för att stärka arbetet med

att förbättra genomförandet av politiken för global utveckling, utvärdera resultatet och hantera målkonflikterna. Vidare anser partiet att alla aktörer som arbetar med bistånd och utvecklingssamarbete ska följa Sveriges politik för global utveckling (yrkande 13). I motionens yrkande 2 och 3 föreslås att Sverige ska koppla allt bistånds- och utvecklingssamarbete till uppfyllandet av milleniemålen och Sveriges politik för global utveckling och att Sverige inom EU och andra internationella forum aktivt bör verka för att de mål som satts upp för det internationella biståndet inom ramen för millenniemålen blir verklighet. Vidare anser partiet i yrkande 4 att de nya utvecklingsmål som ska ta vid när millenniemålen löper ut 2015 bör vara universella och omfatta alla stater. Det behövs tydliga krav på utvecklade länder vad gäller biståndsnivåer och på utvecklingsländer vad gäller ägarskap av sin egen utveckling. Målen måste också vara tydliga i fråga om behoven av en samstämmig utvecklingspolitik och fattigdomsbekämpning. Vidare bör målen vara ekologiskt hållbara och ha starka skrivningar om kvinnors rättigheter och om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Partiet understryker i yrkande 5 vikten av att allt utvecklingsbistånd ska utgå från respektive mottagarlands egna behov, respektera dess suveränitet och inte förknippas med ekonomiska villkor. Enligt yrkande 7 bör tillgången till sexuell och reproduktiv hälsoservice och utförandet av säkra aborter lyftas fram i de analyser och strategier som ligger till grund för Sveriges internationella utvecklingssamarbete. I motionens yrkande 8 ställs krav på att regeringen inom ramen för utvecklingspolitiken regelmässigt ska redovisa hur och på vilket sätt man införlivar FN:s kvinnokonvention i sitt arbete. Vänsterpartiet framhåller även att Sverige bör tillsätta en skuldkommission för att undersöka hur stor del av Sveriges fordringar på utvecklingsländer som är legitima och verka för att de fattigaste länderna får totala och villkorslösa skuldavskrivningar (yrkandena 17 och 18).

Centerpartiet anför i motion 2014/15:2321 av Kerstin Lundgren yrkande 4 att det i ljuset av de utmaningar man står för i Västafrika är viktigt att noga avväga det fortsatta utvecklingssamarbetet med länder som Burkina Faso. I motionens yrkande 7 understryks företagsamhet och handel som viktiga förutsättningar för att bekämpa och utrota fattigdom. Vidare anför i yrkande 9 att regeringen bör redovisa sitt arbete med att klimatsäkra det svenska biståndet. Motionären anser också att regeringen bör tillsätta en parlamentarisk utredning av Sveriges politik för global hållbar utveckling (yrkande 11).

Folkpartiet föreslår i partimotion 2014/15:2316 av Jan Björklund m.fl. yrkande 13 att hbt-frågor ska vara en prioriterad del av demokratibiståndet och vill höja ambitionerna för det svenska stödet till demokratibistånd i hbt-frågor. Vidare föreslår partiet i kommittémotion 2014/15:1879 av Birgitta Ohlsson m.fl. yrkande 2 att Sverige i post-2015 processen bör driva att inkludera mål om demokratisering och mänskliga rättigheter. Partiet anser också i kommittémotion 2014/15:1880 av Birgitta Ohlsson yrkande 3 att flickors och kvinnors friheter, rättigheter och möjligheter ska genomsyra svensk biståndspolitik och behållas som ett av de tre genomgripande perspektiven.

Utskottets ställningstagande

Politikens inriktning

Det långsiktiga målet om att utrota fattigdom och förtryck är långt ifrån uppnått. Sverige ska därför fortsätta att ha en ambitiös utvecklingspolitik och ett generöst bistånd där det bilaterala och det multilaterala stödet samverkar. Sverige ska också bidra till en högre grad av måluppfyllelse innan millenniemålen löper ut 2015. Utskottet erinrar om de särskilda satsningar inom svenskt bistånd som har gjorts och som pågår i syfte att uppnå millenniemålen. Enligt utskottets uppfattning behöver mer göras för att uppnå målen om kvinnors och barns hälsa och minskad mödra- och barndödlighet.

Utskottet noterar att regeringen anger att utvecklingssamarbetet tar sin utgångspunkt i politiken för global utveckling (PGU) som fastställdes av riksdagen i partipolitisk enighet 2003 (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3). Utskottet delar uppfattningen om PGU:s betydelse för att uppnå en rättvis och hållbar utveckling, men vill i sammanhanget betona vikten av att regeringen i arbetet med biståndspolitikens utformning tydligt utgår från det av riksdagen fastställda målet för utgiftsområdet, vilket är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utskottet vill också understryka att PGU omfattar alla utgiftsområden i budgeten med syfte att uppnå samstämmighet i politiken.

Utskottet välkomnar regeringens besked att man avser att intensifiera arbetet med PGU och vill understryka att politiken bör ha en central plats i hela regeringens arbete. Liksom regeringen anser utskottet att arbetet med och genomförandet av den nya globala utvecklingsagendan efter 2015 bör utgöra ramen för detta arbete. Utskottet ser fram emot en fortsatt dialog med regeringen i denna fråga, bl.a. i samband med behandlingen av skrivelsen om PGU. Utskottet är däremot inte berett att tillstyrka det motionsvis framförda förslaget om att en parlamentarisk utredning bör tillsättas.

Utskottet noterar att Statskontoret i februari 2014 redovisade en granskning av hur regeringens styrning och Regeringskansliets arbetsformer och uppföljning av PGU kan förbättras (2014:1). Statskontorets utvärdering visar att det finns ett behov av att klargöra politikens innebörd samt vad som förväntas av berörda aktörer. För att politiken ska få genomslag i regeringens beslutsfattande krävs också att alla departement känner ett ägarskap av frågorna och att kopplingen mellan övergripande mål och den faktiska verksamheten blir tydligare. Regeringen har i sina skrivelser till riksdagen gett uttryck för höga ambitioner med PGU. Statskontoret anser dock att regeringen kan göra mer för att synliggöra politiken. Statskontoret anser också att om regeringens ambitioner med PGU fortsatt ska gälla, kan det också ifrågasättas om de resurser som avsatts för att samordna och driva på frågorna är tillräckliga. Utskottet utgår ifrån att Statskontorets förslag och rekommendationer bedöms och beaktas inom ramen för regeringens fortsatta arbete med att utveckla PGU.

Det civila samhällets organisationer har en viktig roll att spela i utvecklingssamarbetet och i utformningen av de nya globala utvecklingsmålen. Regeringen bör fördjupa dialogen med dessa aktörer och förtydliga deras roll. Efter ett flerårigt arbete i syfte att förtydliga styrningen av biståndet genom en tydligare målhierarki beslutade den dåvarande regeringen om en ny biståndspolitisk plattform som presenterades våren 2014 och därefter behandlades av utskottet (skr. 2013/14:131, bet. 2013/14:UU20).

Ett antal motioner för fram förslag på insatser som bör prioriteras i biståndet. Utskottet välkomnar att regeringen i budgetpropositionen uttalar att Sverige ska prioritera fattiga länder i biståndspolitiken. De senaste åtta åren har Sveriges bilaterala bistånd koncentrerats – från ett 70-tal samarbetsländer till ca 30 – med fokus på Afrika, vissa konfliktdrabbade länder och till stöd för reformprocesser i Östeuropa. Det skapade förutsättningar för mer fokuserade insatser som möjliggör bättre kvalitet och mer mätbara resultat. Förändringar kan alltid behöva göras till följd av ändrade förutsättningar, men en återgång till en ständig utökning av länder skulle enligt utskottets uppfattning medföra att arbetet med förbättrad kvalitet går förlorat.

Utskottet noterar också att regeringen avser att föra en feministisk utrikespolitik och särskilt driva frågor om kvinnors rättigheter och om SRHR. Enligt budgetpropositionen fäster regeringen stor vikt vid insatser till stöd för kvinnors rättigheter, egenförsörjning och självbestämmande. Kvinnors och flickors sexuella och reproduktiva rättigheter samt insatser mot könsrelaterat våld och människohandel ska prioriteras. Ett jämställdhetsperspektiv ska systematiskt integreras i biståndet och i de nya klimatsatserna. Utskottet välkomnar detta och vill samtidigt betona vikten av insatser för att stärka hbtq-personers rättigheter och för att förhindra könsstympning samt barn- och tvångsäktenskap. Utskottet välkomnar också att regeringen understryker vikten av insatser för en friare och mer rättvis handel, bättre fungerande marknader och institutioner samt tryggad hållbar livsmedelsförsörjning för att bidra till en ekonomiskt hållbar utveckling. Regeringen betonar även vikten av tillgång till rent vatten och sanitet som grundläggande för förbättrad hälsa. Utskottet har utöver vad som här anförts inga synpunkter på regeringens förslag till inriktning av politiken som i huvudsak utgår från de sex tematiska områden som beskrivits tidigare i betänkandet.

Utskottet anser också att samarbetet inom Global Alliance for Vaccines and Immunizations (GAVI) är effektivt och räddar liv. Barn som föds i utvecklingsländer ska inte dö av sjukdomar som vi i västvärlden redan skyddat våra barn från. Snart påbörjas en ny finansieringsrunda för GAVI. Sverige har bidragit stort tidigare och bör fortsätta att göra så. Det är därför viktigt att fortsätta att prioritera satsningen på GAVI och dess verksamhet.

Med anledning av ett motionsförslag om att analysera effekterna av utvecklingen i Västafrika på utvecklingssamarbetet, vill utskottet erinra om vad som anförts ovan om att förändringar av biståndet alltid kan behöva göras till följd av ändrade förutsättningar.

Med anledning av ett motionsförslag om att analyser effekterna av utvecklingen i Västafrika på utvecklingssamarbetet vill utskottet erinra om vad som anförts ovan om att förändringar av biståndet alltid kan behöva göras till följd av ändrade förutsättningar.

I fråga om bistånd till den palestinska myndigheten, som tas upp i några motioner, konstaterar utskottet att regeringen i oktober 2014 beslutade om en ny strategi för utvecklingssamarbetet med Palestina. Strategin ska gälla för perioden 2015–2019 och omfattar ca 1,5 miljarder kronor. Verksamheten inom ramen för strategin syftar till att bidra till att få till stånd ett demokratiskt, självständigt, sammanhängande och livskraftigt Palestina som existerar sida vid sida med Israel i fred och säkerhet, med 1967 års gränser som utgångspunkt och med Jerusalem som en huvudstad för två stater. Den syftar också till att tillgodose palestiniernas rättigheter och behov så att de ska kunna leva i alla delar av Palestina oavsett institutionellt ramverk. Stärkt demokrati samt ökad jämställdhet och respekt för mänskliga rättigheter är ett av tre fokusområden för det svenska biståndet. Inom ramen för detta ska bl.a. de palestinska institutionerna stärkas och bli mer transparenta och demokratiskt styrda, yttrandefriheten stärkas och kvinnors och barns åtnjutande av mänskliga rättigheter ska förbättras. Utskottet delar inte den bild av den palestinska myndighetens verksamhet som ges i de aktuella motionerna och anser liksom regeringen att det svenska biståndet är betydelsefullt för att få till stånd ett demokratiskt, självständigt och livskraftigt Palestina.

Klimatsäkring av biståndet berörs i ett motionsförslag. Utskottet noterar att regeringen antagit en resultatstrategi för globala insatser för miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling som gäller 2014–2017. Verksamheten inom ramen för strategin syftar till att bidra till en global miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling som i sin tur bidrar till att tillgodose fattiga människors behov av livsmedel, energi och rent vatten. Detta uppnås bl.a. genom begränsad klimatpåverkan och genom att öka fattiga människors anpassning till och motståndskraft mot negativ miljöpåverkan och klimatförändringar. I strategin ingår redovisning av förväntade resultat samt hur dessa väntas bidra till eller överensstämmer med de övergripande målen för biståndet. Vidare ingår uppföljning enligt de generella riktlinjerna för resultatstrategier.

Frågan om skuldavskrivningar tas upp i ett motionsförslag. Utskottet anser att utgångspunkten för skuldavskrivningar ska vara skuldållbarhet och en god reformpolitik. Samtidigt ska skuldavskrivningar riktas mot de fattigaste och mest skuldyngda länderna. För att en skuldavskrivning ska innebära ett effektivt utnyttjande av medel för fattigdomsbekämpning är det viktigt att den baseras dels på en analys av skuldens ållbarhet, dels på att det aktuella landet för en politik som främjar tillväxt och fattigdomsbekämpning. Utskottet vidhåller därmed sin uppfattning som framfördes i betänkande 2013/14:UU2 med anledning av motionsförslag med motsvarande inriktning.

Utskottet har tidigare i betänkandet i samband med behandlingen av anslagen för utgiftsområde 7 klargjort sin inställning till humanitärt bistånd. I en motion tas frågan upp om vilka krav som bör ställas på länderna i

närområdet för att erhålla stöd för humanitära insatser. Utskottet noterar att Sveriges humanitära bistånd kanaliseras genom humanitära organisationer, t.ex. Ocha, UNHCR och Röda korset. Det är alltså inte Sverige som tecknar avtal med berörda länder i närområdet om villkoren för det humanitära stödet. Som tidigare anförts anser utskottet att det är viktigt att det humanitära biståndet är flexibelt och används så effektivt som möjligt så att största möjliga nytta kan erhållas av de medel som står till förfogande. Utskottet välkomnar att regeringen enligt budgetpropositionen avser att prioritera stöd till de grannländer som påverkas mest av den humanitära krisen i Syrien. Sverige har bl.a. lämnat stöd via den särskilda fond som Världsbanken upprättat för detta ändamål.

Förslaget i en motion om att avsluta Sveriges reformsamarbete i Östeuropa avvisas av utskottet. Det är fortsatt angeläget att med svenskt bistånd bidra till reformer som syftar till att stödja ländernas närmande till EU och stärka demokratin och öka respekten för mänskliga rättigheter.

Utskottet håller inte med om att budgetstödet bör avvecklas, vilket framförs i en motion. Däremot ser utskottet positivt på en fortsatt reformering av styrningen av budgetstödet. Utskottet har tidigare uttalat (bet. 2013/14:UU2) att graden av förtroende för samlingslandets regering ska ges ökad vikt vid överväganden om vilken typ av insatser som svenskt bistånd ska kunna finansiera i ett enskilt land. Mänskliga rättigheter, demokrati och god samhällsstyrning bör vara av särskilt stor betydelse när regeringen bedömer vilken typ av bistånd och samarbete som Sverige kan erbjuda. Genom att på förhand knyta utbetalningar till överenskomna målbildare möjliggörs en högre grad av transparens och ansvarsutkrävande. Om förtroendet för samlingslandets regering försämras kraftigt eller helt saknas, ska biståndet inte kanaliseras genom statliga aktörer utan i stället gå till det civila samhället eller andra förändringsaktörer.

Utskottet har tidigare behandlat motionsyrkanden om ökat bistånd genom det civila samhället (bet. 2013/14:UU2). Utskottet anförde då att det civila samhället och dess organisationer är en stark förändringskraft som har en nyckelroll i arbetet för fattigdomsminskning. Ett nära samarbete med civilsamhällsorganisationer (CSO) kan komplettera eller ersätta direkt statligt stöd. Många CSO har stor potential att verka lokalt och nära de fattiga och förtryckta människor som det svenska biståndet syftar till att nå. Utskottet välkomnar att regeringen avser att fortsätta den dialog med civilsamhället som initierades 2014 i syfte att etablera ett CSO-kontrakt med intresserade organisationer.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet även motionerna 2014/15:81 yrkandena 1–3, 5, 7, 8, 17 och 18, 2014/15:1880 yrkande 3, 2014/15:2123, 2014/15:2129, 2014/15:2321 yrkandena 4, 7, 9 och 11, 2014/15:2745 yrkande 5, 2014/15:2993 yrkandena 26–28 och 2014/15:3011 yrkandena 3, 6, 9, 11–18.

Den globala utvecklingsagendan efter 2015

Sedan millennieskiftet har FN:s millenniemål gett vägledning för globala och nationella ansträngningar att utplåna fattigdomen. Det åtagande som FN:s medlemsländer gjorde genom millenniemålen sträcker sig fram till 2015.

En rad konsultationer och processer pågår nu inom ramen för agendan för nya mål efter 2015 (Post 2015-agendan). Ett viktigt bidrag i denna process är FN:s öppna arbetsgrupp för framtagande av hållbara utvecklingsmål (OWG/SDG) och expertkommittén för finansiering av hållbar utveckling (ICESDF). De mellanstatliga förhandlingarna förväntas inledas i början av 2015. Utskottet har löpande följt utvecklingen i diskussioner och förhandlingar, bl.a. genom biståndsministrarnas föredragningar inför EU:s ministerrådsmöten om bistånd (FAC/bistånd).

Utrikesutskottet lämnade dessutom våren 2013 utlåtande 2012/13:UU8 Granskning av kommissionens meddelande om ett ramverk för global utveckling efter 2015. Där behandlades kommissionens meddelande KOM(2013) 92 som innehåller förslag till EU:s ingångsvärden inför förhandlingarna i FN om den globala utvecklingen efter 2015. Utskottet valde i utlåtandet att fokusera på frågor om klimat och miljö, demokrati och mänskliga rättigheter samt främjande av jämställdhet och kvinnors roll i utveckling. Dessa områden är enligt utskottet grundläggande förutsättningar för att stimulera utvecklingens drivkrafter.

Utskottet anser att Sverige aktivt ska bidra till en ambitiös post-2015 dagordning för att utrota fattigdom och främja global utveckling. Sverige ska delta aktivt i EU-arbetet för att säkra genomslag för de svenska prioriteringarna. Utskottet anser liksom regeringen att den nya dagordningen bör innebära att de tre dimensionerna av hållbar utveckling integreras och uttrycks i en uppsättning universella mål som är giltiga för alla, såväl på nationell nivå som på regional och global nivå. Regeringens prioriteringar för förhandlingarna är enligt budgetpropositionen bl.a. jämställdhet, miljö- och klimathänsyn och hållbar användning av naturresurser och livsmedelsförsörjning. Utskottet vill understryka vikten av att Sverige inom ramen för dessa prioriteringar fortsätter att driva frågor om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, inte minst inom EU-samarbetet. Utskottet vill också betona betydelsen av demokrati och mänskliga rättigheter som en grundläggande förutsättning för utveckling.

Samtidigt noterar utskottet att en stor del av framgången med millennieutvecklingsmålen är att de är överblickbara, konkreta och att måloppfyllelsen kontinuerligt kunnat följas upp. Tack vare detta har insatserna kunnat riktas dit de gör mest nytta. Millenniemålen tydlighet, både vad gäller mål och resultat, har också ökat intresset för internationella utvecklingsfrågor. Utskottet anser därmed att det finns goda skäl att verka för att post-2015 agendan, i likhet med millenniemålen, blir så kortfattad, konkret och resultatorienterad som möjligt. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att tillstyrka de ytterligare prioriteringar som föreslås i en motion.

Utskottet anser liksom regeringen att frågan om medel för genomförande av post-2015 agendan måste hanteras parallellt med förhandlingarna i övrigt. Det är av yttersta vikt för trovärdigheten i agendan att tillräckligt kapital kan genereras för att finansiera global utveckling. Enskilda stater har det främsta ansvaret gentemot sina medborgare för att genomföra agendan. Inhemska resurser bör vara den främsta finansieringskällan, vilket bör säkerställas genom en hållbar tillväxt och breddad skattebas, minskad informell ekonomi och demokratiska, välfungerande och transparenta institutioner som grund. Det behövs också globala krafttag mot illegala flöden av kapital.

Internationellt offentligt utvecklingsbistånd (ODA) är ett viktigt, men begränsat, verktyg för att bidra till utveckling och bättre liv för människor världen över. I kommissionens meddelande KOM(2013) 531 Finansieringen av fattigdomsutrotningen och hållbar utveckling poängteras att största delen av finansiering av utveckling i låg- och medelinkomstländer kommer från inhemska offentliga resurser och privat finansiering. Av den sammanlagda finansiering som finns tillgänglig för utveckling utgör ODA runt 25 procent i de minst utvecklade länderna och enbart 1 procent i medelinkomstländer. Goda och effektiva samhällsinstitutioner är en av de allra viktigaste förutsättningarna för utveckling, vilket biståndet kan bidra till uppbyggnaden av. Utskottet har under en följd av år i sina budgetbetänkanden poängterat vikten av att främja internationella bistandsströmmar och betonat att EU och dess medlemsstater måste förverkliga de åtaganden om utvecklingsfinansiering som gjorts vid ett flertal tillfällen. Utskottet står fast vid detta.

Mot bakgrund av vad som här anförts avstyrker utskottet motionerna 2014/15:81 yrkande 4, 2014/15:1879 yrkande 2, 2014/15:2993 yrkande 29 och motion 2014/15:3011 yrkandena 7, 8 och 11.

Övriga motioner

Utöver de yrkanden som har behandlats tidigare i detta betänkande finns motionsvis framförda förslag som är föremål för förenklad motionsbehandling enligt de riktlinjer som har fastslagits av riksdagen med anledning av Riksdagskommitténs betänkande 2005/06:RS3 och promemorian Förenklad motionsbehandling under återstoden av mandatperioden som utrikesutskottet fastställde i oktober 2014.

Utskottet har vid en genomgång och beredning funnit att de yrkanden som anges nedan inte kan vara aktuella för något tillkännagivande från riksdagen. Efter denna behandling avstyrker ett enigt utskott de enskilda motionerna 2014/15:999 (C), 2014/15:1299 (SD), 2014/15:1401 (KD) yrkande 1, 2014/15:1560 (KD) yrkande 2, 2014/15:1949 (M), 2014/15:2079 (SD) yrkandena 1–3, 2014/15:2120 (SD), 2014/15:2201 (S) yrkande 7, 2014/15:2314 (KD) yrkandena 1–3, 2014/15:2392 (KD), 2014/15:2434 (KD), 2014/15:2443 (KD) yrkandena 1–8, 2014/15:2636 (M), 2014/15:2772 yrkandena 1 och 2 och 2014/15:2826 (S).

Reservationer

1. Regeringens resultatredovisning, punkt 1 (SD)

av Julia Kronlid (SD) och Björn Söder (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2014/15:1130 av Björn Söder och Julia Kronlid (SD) yrkandena 1–3 och

2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 19.

Ställningstagande

Traditionellt sett har bistånd på förhand finansierat en viss verksamhet som förväntats leda till vissa resultat, vilket fortfarande är fallet i en stor del av det svenska biståndet. Föregående regering talade om att introducera ett resultatbaserat bistånd som skapar ett tydligare kontrakt mellan givaren och samarbetspartnern. Resultatbaserade biståndsformer kännetecknas av att biståndet betalas ut i efterhand på basis av uppnådda resultat. Detta borde vara en självklarhet i all styrning av det svenska långsiktiga biståndet, att det krävs resultat för möjligheten till fortsatta utbetalningar oavsett om det gäller samarbete med svenska, utländska, lokala eller multilaterala organisationer och myndigheter. I dag kan vi tyvärr se exempel på bistånd som fortsätter att betalas ut trots att uppenbara brister finns. Detta är enligt vår uppfattning inte acceptabelt.

År 2013 inrättade regeringen en ny, fristående kommitté med syftet att analysera, utvärdera och sammanställa forskning om det svenska internationella biståndets effektivitet och resultat. Gruppen gavs namnet Expertgruppen för biståndsanalys (EBA). Expertgruppen har gett ut en rapport om randomiserade kontrollstudier (RKS) och en redogörelse för hur svenskt bistånd hittills utvärderats rent metodologiskt. Syftet med den beställda rapporten var att bidra med kunskap till debatten om utvärdering och effektivitet av svenskt bistånd.

Rapporten visar att svenska biståndsprojekt aldrig har utvärderats med hjälp av RKS som metod för att säkert fastställa kopplingen mellan projektets mål och resultat. Ännu mer förvånande var att utredaren inte fann några tecken på att svenska biståndsprojekt över huvud taget utvärderats med hjälp av kvantitativa data. Bristen på utvärdering av Sveriges internationella bistånd innebär att vi varken vet säkert om pengarna gör någon nytta eller om projekten är kostnadseffektiva jämfört med alternativa biståndssatsningar. I förlängningen kan detta innebära slöseri med svenska skattebetalares pengar,

vilket varken gynnar oss eller de människor som det internationella biståndet syftar till att hjälpa.

Regeringen bör därför utreda och upprätta en vitbok om hur stor del av svenskt bistånd som genom historien utställts till mottagarländer utan att Sverige utvärderat vetenskapligt om medlen alls kommit till någon nytta. Det har det svenska folket rätt att veta.

För det andra bör regeringen snarast börja utföra stickprovskontroller av svenska biståndsprojekt med hjälp vetenskapligt solida och kvantitativa effektutvärderingar. Med begreppet vetenskapligt solida åsyftas utvärderingar genomförda som randomiserade kontrollstudier, eller åtminstone med en metod som tillämpar statistisk analys av kvantitativa mått.

Slutligen vill vi att regeringen på sikt verkar för att avveckla alla former av långsiktiga biståndsprojekt som inte kan uppvisa önskad effekt.

2. Biståndsramen och anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7, punkt 2 (SD)

av Julia Kronlid (SD) och Björn Söder (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

a) Biståndsramen

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs om biståndsramen i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2014/15:2975 av Julia Kronlid m.fl. (SD) i denna del och 2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 4 och avslår proposition 2014/15:1 utgiftsområde 7 punkt 1 och motion 2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD) yrkande 1.

b) Anslag och anslagsvillkor för 2015 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Riksdagen anvisar, men de anslagsvillkor som reservanterna gett, anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt reservanternas förslag i bilaga 4 i betänkandet. Därmed bifaller riksdagen proposition 2014/15:1 utgiftsområde 7 punkt 7 och motionerna 2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 1, 2014/15:2936 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 4, 2014/15:2968 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 5, 2014/15:2975 av Julia Kronlid m.fl. (SD) i denna del och 2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 1–3 och 5, bifaller delvis proposition 2014/15:1 utgiftsområde 7 punkt 5 och avslår motion 2014/15:2995 av Karin Enström m.fl. (M, C, FP, KD).

c) Bemyndigande om garantier för biståndsverksamhet

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. =Utskottet.

d) Bemyndigande om deltagande i stiftelse

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. =Utskottet.

e) Beställningsbemyndigande för anslaget 1:1

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. =Utskottet.

f) Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. =Utskottet.

Ställningstagande

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn som betraktar värdekonservatism och upprätthållandet av en solidarisk välfärdsmodell som de viktigaste verktygen i byggandet av det goda samhället. Partiets övergripande mål är att formera en demokratisk, politisk rörelse som slår vakt om den gemensamma nationella identitet som har utgjort grunden för framväxten av välfärdsstaten och vårt lands fredliga och demokratiska utveckling.

Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle där alla medborgare skyddas av, och är lika inför, lagen. Genom att kombinera frihet och trygghet, individualism och gemenskap hoppas vi kunna skapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välstånd, demokrati och en stark inre solidaritet.

Sverigedemokraterna står fritt från såväl socialismens som liberalismens ekonomiska teorier och kan därför inta ett pragmatiskt och verklighetsanpassat förhållningssätt i ekonomiska frågor. Förutsatt att det kan gagna Sverige och dess medborgare är vi öppna för samtal, diskussioner och samarbeten med alla andra partier.

I vår höstbudget stakar vi ut våra viktigaste visioner för de kommande åren. Vi visar att det inte måste finnas någon motsättning mellan ekonomisk tillväxt och sysselsättning å den ena sidan och allmän välfärd, trygghet och socialt ansvarstagande å den andra.

Rent statsfinansiellt är Sveriges ekonomiska utgångsläge relativt gott. Däremot biter sig arbetslösheten alltför fast vid oroväckande höga nivåer. Vår avsikt är att skapa förutsättningar för Sveriges befintliga arbetskraft att möta den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden. Vi ser till skillnad från regeringen inte något egenvärde i att bedriva en överdriven utbudspolitik när det gäller lågutbildad eller okvalificerad arbetskraft.

Sverigedemokraterna ställer sig otvetydigt bakom de finanspolitiska hörnstenarna om överskottsmål för den offentliga sektorn, utgiftstak samt krav på kommuner och landsting om en god ekonomisk hushållning.

Sverigedemokraterna vill se ett bistånd som skapar förutsättningar för människor i fattigdom och förtryck att förbättra sina levnadsvillkor utifrån sina grundläggande behov i den omedelbara vardagen. Vi vill ha ett tydligt fokus på fattigdomsbekämpning och att barnens bästa ska få stå i centrum.

Vi vill se ett ansvarsfullt bistånd där varje satsad krona ska göra så mycket nytta som möjligt. Vi nöjer oss inte med en kvantitativ målsättning utan fäster större fokus vid kvaliteten och ett bistånd som är inriktat på effektivitet och resultat med de mest utsatta människorna i fokus. Bistånd ska vara till för en positiv utveckling i mottagarlandet och inte för att givarländer ska nå kvantitativa målsättningar. Det långsiktiga målet med bistånd måste vara att länder utvecklas till den grad att de inte längre behöver något bistånd. Genom en grundlig översyn av ineffektivt bistånd, en större koncentration av biståndet till de minst utvecklade länderna och färre inriktningar kan vi effektivisera utvecklingsbiståndet och 2015 ha en biståndsram på 0,7 procent av BNI, vilket är i linje med FN:s rekommendationer. Genom att vi lägger mindre pengar på avräkningar för flyktigmottagning i Sverige och genom att vi prioriterar bistånd till de mest utsatta och fattiga kan vi trots den minskade ramen göra ökningarna till flera viktiga områden såsom flyktinghjälp, humanitärt bistånd, vatten, sanitet och jordbruk. Utöver biståndsramen vill vi den kommande mandatperioden öronmärka ytterligare resurser till internationell flyktinghjälp samt insatser för att bekämpa sjukdomen Ebola och andra viktiga insatser i det drabbade Västafrika.

På grund av att regeringen inte redovisar någon indikativ fördelning per anslagspost inom anslaget 1:1 kan vi endast redogöra för våra prioriteringar och vissa jämförelser med föregående regerings budget, men någon jämförelse post för post inom 1:1 är inte möjlig.

Humanitärt bistånd

Konflikter, naturkatastrofer och andra humanitära kriser är något som kan skapa en stor förödelse för ett land under en lång tid. Det är för oss en självklarhet att Sverige generöst och efter bästa förmåga ska bidra vid sådana katastrofer. De humanitära behoven är något som ökat de senaste åren på grund av flera humanitära katastrofer. Regeringen beskriver i biståndspropositionen själva hur ca 3 miljoner människor flytt Syrien till närliggande länder och runt 1,2 miljoner människor har tvingats lämna sina hem i Irak. Sydsudan och Mali är andra exempel på länder där många människor tvingats till flykt. Ofta flyr människor inom det egna landet eller till direkt närliggande länder. Sverigedemokraterna ser det som viktigt att bidra med insatser för att bistå dessa utsatta människor.

Med vetskapen om att det för varje satsad krona går att hjälpa betydligt fler människor i krisområdenas närhet än vad som är möjligt i Sverige anser

Sverigedemokraterna att det varken är en klok, rättvis eller human flyktingpolitik som i dagsläget bedrivs där de stora ekonomiska resurserna läggs på flyktingmottagning i Sverige. Nuvarande regering vill göra avräkningar på 8,4 miljarder kronor för flyktingmottagning i Sverige samtidigt som vi inte kan se några tydliga besked om vad regeringen avser att bidra med till internationell flyktinghjälp, bl. a. via UNHCR. Genom en ansvarsfull flyktingpolitik räknar vi med att successivt kunna minska kostnaderna. Därmed kan vi göra mindre avräkningar för flyktingkostnader i Sverige än regeringen. Dessa medel kan vi i stället satsa på ökat stöd till flyktingar i krisområdenas närhet. Vi betraktar det också som en principiellt dålig utgångspunkt att betrakta kostnader för flyktingmottagande i Sverige som en del av biståndsramen. Från och med 2016 räknar vi därför med att renodla biståndsramen och inte göra några avräkningar för flyktingmottagning i Sverige.

Inom biståndsramen vill Sverigedemokraterna kraftigt öka biståndet med 2,2 miljarder kronor öronmärkta för UNHCR men också för flyktinghjälp genom Världsbanken för att stödja utvecklingsländer med stor flyktingmottagning. Alla flyktingar i krisens närområde bor inte i flyktingläger, utan många bor inne i samhällen i exempelvis Jordanien och Libanon. Världsbanken har inrättat en Trust Fund i Jordanien för att stödja jordanska kommuner och värdsamhällen i hanteringen av den ökade belastningen på samhällstjänster till följd av inflödet av flyktingar från Syrien (Emergency Services and Social Resilience Project). Det handlar om stöd till förbättringar i kommunal service för värdsamhällen (vatten och sanitet, försörjningsmöjligheter, rekreationsområden, sophantering etc.) samt att stärka kapaciteten hos lokala myndigheter. Sverige, Storbritannien, Kanada, Schweiz och Världsbankens State and Peace Building Fund (till vilken Sida bidragit) har bidragit till fonden.

I Libanon har det upprättats en Multi-Donor Trust Fund, ”The Lebanon Syrian Crisis Trust Fund (LSCTF)”, som ska hantera effekterna av krisen på Libanon, bl.a. genom stöd till kommuner. Syftet är att för värdsamhällena finansiera ökade försörjningsmöjligheter, tillgång till offentliga tjänster och främja social sammanhållning. Medlen i fonden ska användas inom hälsa, utbildning, vatten och sanitet, för att förbättra arbets- och försörjningsmöjligheter etc. I dagsläget omfattar LSCTF omkring 30 miljoner US-dollar, med bidrag från Sverige, Norge, Frankrike, Finland, UNHCR och Världsbankens State and Peace Building Fund (till vilken Sida bidragit). Sverige har också bidragit med generella stöd till Världsbanken och dess större fonder. Vi välkomnar att regeringen bidragit till länderna runt Syrien men anser inte att beloppet är tillräckligt.

Utöver biståndsramen vill vi dessutom satsa ytterligare resurser på internationell flyktinghjälp, också där delvis genom Världsbankens fonder. Med 400 miljoner kronor från vårt anslag till flyktinghjälp inom ramen och 600 miljoner kronor från vårt anslag till flyktinghjälp utöver ramen kan vi 2015 totalt avsätta 1 miljard kronor av vårt stöd till internationell flyktinghjälp

genom denna typ av fonder för att stärka utvecklingsländer med högt flyktingmottagande såsom Jordanien och Libanon och på det sättet hjälpa fler utsatta flyktingar. Andra viktiga organisationer för flyktinghjälp är FN:s barnfond Unicef, som gör ett betydelsefullt arbete för utsatta barn, och Världslivsmedelsprogrammet som bidrar till att flyktingar kan få tillgång till livsmedel. Sammanlagt lägger vi 3,6 miljarder kronor på internationell flyktinghjälp för 2015.

Västafrika/Ebola och övrigt humanitärt bistånd

Ebolautbrottet i Västafrika utgör en av de värsta epidemierna på lång tid där många människor drabbats, och det ställer länder inför en lång rad utmaningar. Mot bakgrund av detta vill Sverigedemokraterna satsa på ett särskilt bidrag till Västafrika, och vi vill dessutom öka det övriga humanitära bidraget genom Sida med ca 600 miljoner kronor i jämförelse med förra årets budgetanslag, där vi anser att stöd till Västafrika och bidrag för att bekämpa ebola bör prioriteras. Sammantaget investerar vi alltså 1 miljard kronor mer än vad som anslagits för innevarande år för viktiga humanitära insatser.

Sida

Sida hanterar en stor del av regeringens biståndsanslag, och det vilar ett stort ansvar på Sida att svenska biståndsmedel används på ett effektivt och resultatnriktat sätt. I takt med att biståndsramen justeras räknar vi med att kunna bidra till att sänka Sidas förvaltningskostnader.

3. OECD/Dacs regelverk, punkt 3 (V)

av Hans Linde (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 11 och 15 samt avslår motion

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 12.

Ställningstagande

Dac (Development Assistance Committee) är OECD:s kommitté för biståndsfrågor och utformar reglerna för vad som får räknas som bistånd. Dac har i dag 29 medlemmar, däribland Sverige. Reglerna är dock ett golv, inte ett tak. Enligt Dac-reglerna är det tyvärr tillåtet att använda biståndspengar för att bl.a. finansiera skuldavskrivningar, flyktingmottagande och utländska

studenter vid högskolor i givarlandet. Medlemmarna i OECD förbinder sig alltså att inte vara sämre än Dac kräver, men det är tillåtet att vara bättre. Till exempel avsatte Luxemburg 1 procent av BNI till bistånd 2013 utan att genomföra i stort sett några avräkningar. Storbritannien ökade under 2013 sitt bistånd till 0,72 procent, och de har också gjort ett aktivt val att nästan inte göra några avräkningar (0,3 procent). Samtidigt ser vi hur en rad länder missbrukar möjligheten till avräkningar och låter mycket stora delar av biståndsbudgeten finansiera verksamhet som inte är att betrakta som utvecklingssamarbete. Länder som Grekland och Malta avräknade runt hälften (44,2 procent resp. 58 procent) av sina biståndsbudgetar under 2013, enligt Concord.

Sverige bör verka för förändringar av Dacs regelverk så att kostnader för flyktmottagande, skuldavskrivningar och utländska studenter inte ska kunna räknas som bistånd.

4. Utvecklingspolitikens inriktning, punkt 4 (SD)

av Julia Kronlid (SD) och Björn Söder (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 6, 9, 11–13, 17 och 18 samt

avslår motionerna

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 5, 7 och 8,

2014/15:1880 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 3,

2014/15:2316 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 13,

2014/15:2321 av Kerstin Lundgren (C) yrkandena 7 och 9 samt

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkandena 26–28.

Ställningstagande

Sverigedemokraterna vill se ett bistånd som skapar förutsättningar för människor i fattigdom och förtryck att förbättra sina levnadsvillkor utifrån sina grundläggande behov i den omedelbara vardagen. Vi vill ha ett tydligt fokus på fattigdomsbekämpning och att barnens bästa ska få stå i centrum.

Flertalet fattiga människor lever på landsbygden, och i en studie från Världsbanken från 2008 visade det sig att majoriteten av dessa gav högsta prioritet åt problem som har med säker tillgång till livsmedel och inkomster att göra. I två studier framkom att otillräcklig tillgång till eller dåligt dricksvatten var det främsta problemet. Med de fattigas behov som utgångspunkt ter det sig därför naturligt att vi i högre grad än i dag vill

prioritera satsningar som bidrar till att människor kan få tillgång till grundläggande behov såsom rent vatten och grundläggande sanitet, livsmedel, skapa sig förutsättningar för inkomster och därmed kunna påverka sin egen vardag och omgivning. Detta kan rädda liv och motverka ohälsa, hunger, extrem fattigdom och svältkatastrofer och gynna en positiv utveckling.

Vatten och sanitet

Tillgången till rent vatten och grundläggande sanitet är en avgörande faktor för hälsa och utveckling i utvecklingsländer. Bristen på vatten och grundläggande sanitet är något som drabbar kvinnor och barn extra hårt och hindrar deras möjligheter till utveckling. I bl.a. östra Afrika spenderar de en stor del av dagen med att vandra långa sträckor för att hämta vatten som i de flesta fall är förorenat. Enligt uppgift från organisationen Wateraid saknar fortfarande 748 miljoner människor tillgång till rent vatten och 2,5 miljarder människor saknar en toalett. Bristen på säker sanitet bidrar till förorenat vatten som är ett allvarligt miljö- och hälsoproblem. Varje dag dör ca 4 000 barn i diarré som orsakas av smutsigt vatten och bristande sanitet. Upprepade diarréer är den näst vanligaste dödsorsaken bland små barn i fattiga länder. Förorenat vatten och brist på tillgång till sanitet utgör också en hälsorisk för gravida och vid förlossning. Rent vatten och grundläggande sanitet kan därmed förebygga mödradödligheten. Sammanfattningsvis är tillgång till rent vatten, säker sanitet och hygien grundläggande mänskliga rättigheter som kan vara avgörande för människors överlevnad, hälsa, jämställdhet, utbildning, välfärd och ekonomiska produktivitet.

Jordbruksutveckling, skogsbruk och hållbar miljö

En stor majoritet av de fattigaste människorna lever på landsbygden och är beroende av jordbruket för sin överlevnad. Världsbankens studie *Voices of the Poor* (2008) visade att tillgång till livsmedel var ett av de områden som fattiga människor prioriterade högst. En annan rapport från Världsbanken framhåller att satsningar på jordbruksutveckling är ett av de mest grundläggande och viktiga verktygen i att kunna bekämpa fattigdom och gynna utvecklingen i utvecklingsländer (World Development Report 2008). Jordbruket är både en källa till familjens livsmedel samt en möjlighet att generera inkomster. Att ge människor i fattigdom förutsättningar att säkra tillgången till livsmedel och förbättra sin ekonomiska ställning kan också vara avgörande för att de ska kunna stärka sin ställning, göra sin röst hörd och få inflytande i sin närmiljö. Om det ska finnas en möjlighet att bekämpa extrem fattigdom och hunger samt förebygga svältkatastrofer är satsningar på jordbruksutveckling avgörande.

Ett viktigt område är också ett hållbart nyttjande av framför allt tropiska skogar. Trots all uppmärksamhet ökar avskogningen i tropikerna. Tropiskogens naturresurser är viktiga i många avseenden. Den tropiska skogen rymmer mellan 50 och 70 procent av alla jordens växt- och djurarter. Det är även en ekonomisk resurs i form av timmer, och har en funktion som

genbank för livsmedel, mediciner, råvaror för industrin m.m. Enligt FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) är mer än 25 procent av världens befolkning beroende av skogsresurser för sitt levebröd. Majoriteten av dessa lever i utvecklingsländer. Tropiskskogen har även en viktig klimatfunktion. När omfattande skogsarealer huggs ned förändras det lokala och regionala klimatet, bl.a. i form av minskad nederbörd. Avskogningen medför också omfattande utsläpp av koldioxid. Därför är det viktigt att verka för att vissa delar ska kunna skyddas helt medan andra ska kunna nyttjas på ett sätt som är ekonomiskt, ekologiskt och miljömässigt hållbart på längre sikt. Vi vill därför investera kraftigt i biståndet på satsningar för jordbruksutveckling och hållbart skogsbruk.

Hälsa

Förebyggande arbete för att förhindra spridning av smittsamma sjukdomar är av stor vikt. I dagsläget behövs sådana insatser i eboladrabbade områden. Spridningen av hiv/aids är också ett angeläget problem som bör bemötas med flera olika metoder. Barnens hälsa behöver prioriteras, och viktiga insatser för detta är vaccinationer för att förebygga allvarliga sjukdomar. Med enkla medel som information om hur man förhindrar spridning av mygg och att använda myggnät går det också minska risken för malaria.

Demokrati och mänskliga rättigheter

Vi anser det viktigt att komma ihåg att även rätten till en skälig levnadsstandard, rätten till utbildning och rätten till hälsa är grundläggande mänskliga rättigheter, och insatser för t.ex. rent vatten, grundläggande sanitet, utbildning och hälsa är också insatser för att främja mänskliga rättigheter. I regeringens arbete med demokrati och mänskliga rättigheter finns ett tydligt fokus på medborgerliga och politiska rättigheter och stöd till statliga institutioner och myndigheter. Detta har i grunden ett gott syfte, men vi ifrågasätter i vilken grad ett alltför långtgående fokus på detta bidrar till att skapa förutsättningar för människor i fattigdom och förtryck att förbättra sina levnadsvillkor utifrån sina prioriteringar i den omedelbara vardagen. Därför vill vi se ett ökat fokus på sociala och ekonomiska rättigheter. Att uppnå fungerande demokratiska samhällen där alla mänskliga fri- och rättigheter respekteras och människor kan uppnå ett välstånd inte bara vad gäller tillgång till livsmedel, är en viktig utgångspunkt och målsättning för utvecklingssamarbetet. En sådan förändring tar dock tid och behöver i första hand komma inifrån och drivs av inhemska krafter och individer som har en förståelse för och kunskap om lokala förutsättningar. Studier visar även att för fattiga marginaliserade människor är frågan om att göra sin röst hörd och utöva inflytande i första hand en fråga om deras ställning i den omedelbara närmiljön.

Därför menar vi att våra prioriteringar i biståndet på fattiga människors grundläggande behov också främjar deras möjligheter för andra rättigheter. I

arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter bör det svenska bilaterala biståndet i högre grad också prioritera satsningar i det civila samhället för att stödja människor och organisationer att verka för demokrati och mänskliga rättigheter. Däremot menar vi att Världsbanken och FN kan spela en viktig roll i uppbyggnaden av och påverkan på demokratiarbetet på statlig nivå.

Vi ställer oss även kritiska till att använda begreppet feministisk utrikespolitik. Vi välkomnar en utrikespolitik som verkar för mänskliga rättigheter för kvinnor såväl som för män och ökad jämställdhet, men anser att feminism kan ha många politiska förtecken som sträcker sig bortom jämställdhet. I arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter i andra länder anser vi det viktigt att skilja mellan att verka för grundläggande mänskliga rättigheter och demokratiska principer och att gå in och detaljstyra länders politiska inriktningar, t.ex. genom att överföra svensk abortpolitik och genuspedagogik.

Utbildning

Barnkonventionen slår fast att alla barn har rätt till utbildning. Ändå saknar runt 57 miljoner barn möjlighet att gå till skolan, och majoriteten av dessa är flickor. Att lära sig läsa och skriva är förutsättningar för ett självständigt liv med god hälsa, inkomst och möjlighet att påverka. Utbildning kan bana vägen för att ta sig ur fattigdom och utsatthet. Att alla barn ska få gå i grundskolan är också ett av millenniemålen. Vi vill stödja biståndsinsatser som verkar för alla barns rätt till utbildning oavsett kön, där extra insatser kan behövas för flickors rätt till skolgång. Högre utbildningar som kan ge arbete är en förutsättning för viktiga samhällsfunktioner som lärare, läkare och ingenjörer och är också grundläggande för ett lands utveckling. Vi vill att utbildningsinsatser ska prioriteras till de minst utvecklade länderna.

Ekonomisk utveckling

I det långsiktiga målet att länder ska bli oberoende av bistånd är det givet att insatser som bidrar till ökad sysselsättning och god ekonomisk utveckling är avgörande för en framgångsrik fattigdomsbekämpning. Vi ser positivt på en ökad samverkan med näringslivet och privata aktörer för jobbskapande insatser. Det kan även handla om utbildning i företagande för att stimulera människor att starta företag och att förstärka goda företagariinitiativ. Om utvecklingsländer ska ha en chans till ökad ekonomisk tillväxt är också handelslättnader av olika slag en viktig åtgärd. För att dessa insatser ska fungera behöver de kombineras med insatser som motverkar korruption och kapitalflykt.

Forskning

Tillgång till forskningsbaserad kunskap för att hela tiden kunna utveckla och effektivisera biståndet anser vi vara viktigt. Satsningar på forskning görs även genom det bistånd som kanaliseras via UD, som t.ex. Nordiska

Afrikainstitutet, Världsbanken och FN:s organisationer. Mot den bakgrunden bör biståndsverksamhet genom Sida i högre grad renodlas till insatser för fattigdomsbekämpning och humanitära insatser.

Konflikt, fred och säkerhet

Krig och konflikter orsakar fattigdom, död, lidande och förstörelse för drabbade länder. Ett förebyggande arbete för att minska risken för krig och konflikter, parat med ett arbete för fred och försoning, är därför också viktigt. Krig och konflikter försvårar också för ett gott utvecklingssamarbete och direkta humanitära insatser. En god samordning med säkerhetsfrämjande insatser är därför angeläget.

Prioritering av länder

En målsättning med svenskt bistånd bör vara att förstärka länder som går i en positiv riktning och att det inte ska löna sig att missköta landets ekonomi eller dess välfärdssatsningar och bryta mot internationella konventioner om mänskliga rättigheter. Denna ambition är dock inte alltid förenlig med viljan att prioritera de minst utvecklade och fattigaste länderna då de också ofta brister i kapaciteten att hantera biståndsmedel. Det är därför viktigt med ett flexibelt bistånd anpassat efter den situation som råder i olika länder, där bistånd till länder med svaga institutioner i första hand bör gå genom det civila samhället. I exempelvis Afghanistan, som är ett av världens fattigaste länder, är också korruptionen omfattande, och vi förespråkar därför att bistånd dit kanaliseras genom organisationer i det civila samhället i stället för genom myndigheter. Det bör även finnas en flexibilitet i att kunna avbryta eller fasa ut bistånd, t.ex. om det visar sig att det sker så allvarliga brott mot grundläggande mänskliga rättigheter att det är läge att visa ett tydligt avståndstagande eller om biståndet visar sig möjliggöra att resurser frigörs för skadliga och kontraproduktiva ändamål.

Vi menar också att biståndsmedel kan användas mer effektivt om det finns en fokusering på färre länder.

Multilaterala organisationer och fonder

När det gäller de multilaterala utvecklingsbankerna är det Världsbanken vi vill prioritera. När det gäller övriga regionala utvecklingsbanker och fonder anser vi att Sverige ger så små bidrag till varje bank att våra möjligheter att påverka vad svenska biståndsmedel används till är begränsade.

Vad gäller basbudgetstöd till multilaterala organisationer vill vi prioritera FN och dess fonder och program då vi anser dem vara bland de absolut viktigaste multilaterala biståndsorganisationerna. Det är viktigt att Sverige regelbundet följer upp och utvärderar resultat av verksamheten i multilaterala organisationer och att svenska biståndsmedel används på ett ändamålsenligt sätt.

5. Utvecklingspolitikens inriktning, punkt 4 (V)

av Hans Linde (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 5, 7 och 8 samt avslår motionerna

2014/15:1880 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 3,

2014/15:2316 av Jan Björklund m.fl. (FP) yrkande 13,

2014/15:2321 av Kerstin Lundgren (C) yrkandena 7 och 9,

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkandena 26–28 och

2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 6, 9, 11–13, 17 och 18.

Ställningstagande

Sedan 2000 finns en gemensam internationell dagordning för global utveckling genom den s.k. Millenniedeklarationen, i dag undertecknad av ca 200 länder. Deklarationen med de åtta millenniemålen slår fast att global utveckling kräver en helhetssyn – insatser för fattigdomsbekämpning, utbildning, hälsa, fred, säkerhet, miljö, mänskliga rättigheter och demokrati hör ihop. Millenniemålen kommer inte ensamma att lösa alla jordens utmaningar eller radera fattigdom eller förtryck. Om millenniemålen nås skulle det dock innebära att miljoner människor får möjlighet att leva värdiga liv. Nu, när millenniemålen snart ska vara uppfyllda, kan vi konstatera att världen både lyckats och misslyckats. Flera mål är redan uppnådda och arbetet med att utrota fattigdom har genom millenniemålen fått en tydligare inriktning. Samtidigt återstår mycket att göra både här hemma och i världen.

Millenniemålen är inte bara mål, de är också ett löfte som världens ledare gett jordens befolkning att göra sitt yttersta för att de ska uppfyllas. Ansvaret vilar både på regeringar i nord och i syd. millenniemål 8 berör specifikt den rika världens åtaganden för att nå millenniemålen, ett mål som är långt ifrån att uppfyllas eftersom världens rika länder inte har ökat biståndet till utlovade nivåer. Vi har vid flera tillfällen påpekat att millenniemålen fick lite utrymme i den förra regeringens utvecklingspolitik mellan 2006 och 2014. Alltför mycket av den svenska utvecklingspolitiken saknade under denna tid en tydlig koppling till målen och fattigdomsbekämpning fick en undanskymd roll. Vår förhoppning är att vi med en ny regering ska få en svensk utvecklingspolitik som tydligt kopplas till det globala arbetet med millenniemålen och de nya utvecklingsmålen. Sverige måste koppla allt bistånds- och utvecklingsarbete

till millenniemålens och PGU:s uppfyllande. Vidare är det Sveriges skyldighet att trycka på de rika länder som inte lever upp till de gemensamt satta målsättningarna. Inte minst gäller detta för länderna inom EU. Sverige bör inom EU och andra internationella fora aktivt verka för att de mål som satts upp för det internationella biståndet inom ramen för millenniemålens uppfyllande blir verklighet.

Vänsterpartiets utgångspunkt för bistånd är den internationella solidariteten. Vi menar därför att utvecklingssamarbetet ska utgå från mottagarnas prioriteringar, inte från egenintressen i nord eller som ett maktmedel mot mottagarna. En förutsättning för en framgångsrik fattigdomsbekämpning är att det politiska och ekonomiska självbestämmandet i syd ökar. Varje land har sin egen historia och sin egen unika situation och det finns således aldrig en enda väg till utveckling.

I den s.k. Parisdeklarationen, som antogs 2005, framgår att utvecklingsländernas inflytande över utvecklingssamarbetet måste öka. Biståndsgivarna lovar att förändra attityder och metoder för att anpassa sitt bistånd bättre till varje enskilt samarbetsland. Utvecklingsländerna måste med andra ord äga sin egen utveckling. Men fortfarande återstår mycket arbete innan det går att tala om ägandeskap för utvecklingsarbete i syd. Tyvärr konstaterar vi att Sverige dessutom sedan flera år går i rakt motsatt riktning, mot att allt mer ska detaljstyras från Stockholm. Det är ett gammalt och omodernt sätt att bedriva bistånd, som har prövats och som har misslyckats.

Ägarskap är en fråga om demokrati men också om effektivitet. Om biståndsmedel ska leda till långsiktiga förändringar krävs att mottagaren äger sin egen utveckling. För att framgångarna inom ramen för arbetet med kampen mot fattigdomen i världen ska bli permanenta krävs att arbetet för att nå fram genomsyras av ett starkt ägandeskap av arbetet i Syd. Det är människor i Syd, de som känner fattigdomen och orättvisorna i sin vardag, som behöver sätta dagordningen för biståndet. Därför måste besluten om landets utveckling tas av invånarna själva – detta är grunden för demokrati. Syds befolkning måste tillåtas att formulera sina egna mål och visioner och styra sin egen utveckling. Allt utvecklingsbistånd ska utgå från respektive mottagarlands egna behov. Det ska respektera dess suveränitet och inte förknippas med ekonomiska villkor.

Internationella valutafonden (IMF) och Världsbanken ställer liksom alla banker upp villkor för att ett land ska beviljas lån eller för att gamla lån ska avskrivas. Det är i sig inget anmärkningsvärt att sätta upp villkor, men Vänsterpartiet är starkt kritiska till hur kraven många gånger utformats och på vilka grunder de har tillkommit.

Kränkningar av kvinnors rättigheter är det vanligaste och mest omfattande brottet mot de mänskliga rättigheterna. Världen över begränsas kvinnors liv av diskriminerande lagstiftningar och samhällsnormer. Kvinnors rättigheter är även en nyckel till utveckling, och könsdiskriminering är en viktig orsak till fattigdom. Kvinnor har ofta det verkliga försörjningsansvaret för familjen, men saknar trots det ofta de mest basala rättigheterna. Att öka kvinnors

möjligheter till utbildning och försörjning, exempelvis genom mikrolån, kan bidra till att förbättra den enskilda kvinnans ställning, främja jämställdhet i stort och dessutom bidra till hela samhällets utveckling. Samtidigt är det viktigt att understryka att kvinnor världen över i högsta grad själva är aktörer. Nobels fredspris till Malala Yousafzai 2014 synliggör både hur kvinnor själva är aktörer för förändring och hur avgörande arbetet för flickors och kvinnors rätt till utbildning är. Det är därför avgörande att det är kvinnor i syd som sätter dagordningen för arbetet med jämställdhet i utvecklingspolitiken och att Sverige verkar för att kvinnor finns representerade och inkluderas i alla former av beslutsprocesser.

Trots att det råder bred enighet om att jämställdhetsfrågor är centrala både för utveckling i stort och i svenskt utvecklingssamarbete så saknas det tydliga siffror på hur stor andel av det svenska biståndet som går till män respektive kvinnor. Uppföljningar av Sveriges arbete med SRHR-frågor visar att andelen av biståndsbudgeten som går till detta område inte har ökat sedan 2006, samtidigt som just SRHR ofta lyfts fram som prioriterat. Det är viktigt både med mål och med uppföljning för att garantera att svenskt bistånd faktiskt bidrar till jämställdhet. Sverige bör därför ha som mål att minst 50 procent av biståndet ska gå till kvinnor. Det är på samma sätt viktigt att det skapar tydliga sätt att följa hur stor andel av biståndet som går till män respektive kvinnor i internationella organisationer. Sverige bör verka för att EU, FN-organen, Världsbanken och de regionala utvecklingsbankerna utvecklar sitt arbete på detta område, och Sverige bör i dessa organisationer vara pådrivande för att en större andel av biståndet går till kvinnor med målet att minst 50 procent av allt utvecklingssamarbete ska gå till kvinnor.

Att få bestämma över sin egen kropp och uttrycka sin egen sexualitet är en grundläggande mänsklig rättighet. Men det är en rättighet som kränks och inskränks i många länder som Sverige bedriver utvecklingssamarbete med. Bristande tillgång till preventivmedel och sexualupplysning, bristande mödravård och starka begränsningar i aborträtten är centrala hinder för utveckling och fattigdomsbekämpning. Behovet är stort av givarländer som är beredda att stötta organisationer som arbetar för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i syd – alltför många givare saknar viljan eller modet att engagera sig i dessa kontroversiella frågor. Samtidigt ser vi hur de krafter som motverkar aborträtt är aktiva i många utvecklingsländer, katolska kyrkan driver t.ex. hundratusentals vård- och omsorgsinrättningar i syd.

SRHR måste prioriteras i vårt utvecklingssamarbete. Av denna anledning har Vänsterpartiet under flera år drivit att minst 10 procent av biståndsbudgeten ska öronmärkas för SRHR. Centralt i arbetet med SRHR-frågor är tillgången till materiel som rör SRHR. I många länder råder i dag stor brist på exempelvis kondomer, p-piller, spiraler och andra preventivmedel samt på materiel som behövs vid förlossningar, mödravård och säkra aborter, samt hivtester. I de analyser och strategier som ligger till grund för Sveriges internationella utvecklingssamarbete bör därför tillgången till sexuell och

reproduktiv hälsoservice, inklusive tillgång till preventivmedel och materiel som används vid förlossningar och säkra aborter, lyftas fram.

Sekulär, könsneutral lagstiftning och lika medborgerliga rättigheter är en grundläggande förutsättning världen över för verklig jämställdhet, ekonomisk utveckling och demokrati. FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (Cedaw) är ett viktigt verktyg i denna kamp. Sverige bör inom ramen för sin utvecklingspolitik regelmässigt redovisa hur och på vilket sätt man implementerar FN:s kvinnokonvention i sitt arbete.

6. Politiken för global utveckling, punkt 5 (V)

av Hans Linde (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 1–3 och 13 samt
avslår motion

2014/15:2321 av Kerstin Lundgren (C) yrkande 11.

Ställningstagande

Grunden för svensk utvecklingspolitik är Sveriges politik för global utveckling, PGU. Det har gått drygt tio år sedan riksdagen antog propositionen Gemensamt ansvar Sveriges politik för global utveckling. Genom PGU slog man fast att utvecklingspolitiken skulle genomsyras av ett rättighetsperspektiv och utgå från de fattigas perspektiv på utveckling. Samtidigt slog riksdagen fast att svensk politik måste vara samstämmig och att alla politikområden måste bidra till att uppfylla utvecklingspolitikens mål om rättvis och hållbar global utveckling. Vänsterpartiet välkomnade PGU, och för oss är det centralt att svensk utvecklingspolitik utgår från PGU och att det råder samstämmighet mellan alla politikområden. Dit är det dock fortfarande en lång väg – mycket återstår för att omsätta PGU:s ord till praktisk politik.

För att förstå hur utveckling skapas, eller motverkas, måste man analysera all politik som påverkar utveckling. Det är välkommet att den dåvarande regeringen presenterade en skrivelse vartannat år där regeringen utvärderar sitt eget arbete med PGU. Vänsterpartiet förutsätter att den nya regeringen kommer fortsätta detta arbete. Men Vänsterpartiet anser att arbetet med att genomföra PGU i framtiden också måste utvärderas av en oberoende utvärderingsinstans. Att regeringen utvärderar sig själv är inte trovärdigt, och resultatet av PGU blir otydligt. Vänsterpartiet ser stora behov av att förstärka möjligheterna till uppföljning och utvärdering av arbetet med PGU. Vi hoppas

att den nya expertgruppen för utvärdering och analys av svenskt internationellt bistånd här kan spela en roll.

Vi ser också stora behov av att öka samordningen och styrningen av arbetet med PGU för att garantera att alla politikområden samstämmigt bidrar till att uppfylla utvecklingspolitikens mål.

För att stärka arbetet med PGU:s genomförande krävs regelbundna oberoende utvärderingar av resultatet och mekanismer för att hantera målkonflikterna. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag för att stärka arbetet med PGU:s genomförande, utvärdera resultatet och hantera målkonflikterna.

Den förra regeringen arbetade ihärdigt för att stärka den privata sektorns roll i utvecklingssamarbetet. Men precis som biståndsorganisationernas arbete ständigt är under uppföljning och noggrant utvärderas måste de nya aktörerna avkrävas ansvar för sitt arbete. Naturligtvis borde de biståndsmedel som går till företag eller näringslivsorganisationer följas upp och utvärderas på samma sätt som annat bistånd.

Om biståndet på ett effektivt sätt ska bidra till utveckling anser Vänsterpartiet att alla utvecklingsinsatser, inklusive de som genomförs av den privata sektorn, som grundregel ska omfattas av samma regler för uppföljning och mätas mot samma rapporteringsindikatorer. Regeringen bör säkerställa att alla aktörer som arbetar med bistånd och utvecklingssamarbete, inklusive de inom den privata sektorn, ska följa Sveriges politik för global utveckling samt Sveriges officiella utvecklingsmål.

7. Utvecklingsmål efter 2015, punkt 6 (SD)

av Julia Kronlid (SD) och Björn Söder (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 7, 8 och 10 samt avslår motionerna

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 4,

2014/15:1879 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 2 och

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 29.

Ställningstagande

Tillgången till rent vatten och grundläggande sanitet är en avgörande faktor för hälsa och utveckling i utvecklingsländer. Bristen på tillgång till vatten och grundläggande sanitet är något som drabbar kvinnor och barn extra hårt och hindrar deras möjligheter till utveckling. I bl.a. östra Afrika spenderar de en

stor del av dagen med att vandra långa sträckor för att hämta vatten som i de flesta fall är förorenat. Enligt uppgift från organisationen Wateraid saknar fortfarande 748 miljoner människor tillgång till rent vatten, och 2,5 miljarder människor saknar en toalett att gå till vid behov. Bristen på säker sanitet bidrar till förorenat vatten som är ett allvarligt miljö- och hälsoproblem. Varje dag dör ca 4 000 barn i diarré som orsakas av smutsigt vatten och bristande sanitet. Upprepade diarréer är den näst vanligaste dödsorsaken bland små barn i fattiga länder. Förorenat vatten och brist på tillgång till sanitet utgör också en hälsorisk för gravida och vid förlossning. Rent vatten och grundläggande sanitet kan därmed förebygga mödradödligheten. Sammanfattningsvis är tillgång till rent vatten, säker sanitet och hygien grundläggande mänskliga rättigheter som kan vara avgörande för människors överlevnad, hälsa, jämställdhet, utbildning, välfärd och ekonomiska produktivitet. Regeringen bör därför verka för att det ska vara ett prioriterat mål i den nya utvecklingsagendan efter 2015 att alla ska ha tillgång till rent vatten och säker sanitet samt verka för att det i den nya utvecklingsagendan efter 2015 finns en medvetenhet om sambandet mellan tillgången till rent vatten och säker sanitet och andra utvecklingsmål och områden.

En stor majoritet av de fattigaste människorna lever på landsbygden och är beroende av jordbruket för sin överlevnad. Världsbankens studie *Voices of the Poor* (2008) visade att tillgång till livsmedel var ett av de områden som fattiga människor prioriterade högst. En annan rapport från Världsbanken framhåller att satsningar på jordbruksutveckling är ett av de mest grundläggande och viktiga verktygen i att kunna bekämpa fattigdom och gynna utvecklingen i utvecklingsländer (*World Development Report 2008*). Jordbruket är både en källa till familjens livsmedel samt en möjlighet att generera inkomster. Att ge människor i fattigdom förutsättningar att säkra tillgången till livsmedel och förbättra sin ekonomiska ställning kan också vara avgörande för att de ska kunna stärka sin ställning, göra sin röst hörd och få inflytande i sin närmiljö. Om det ska finnas en möjlighet att bekämpa extrem fattigdom och hunger samt förebygga svältkatastrofer är satsningar på jordbruksutveckling avgörande. Detta bör vara ett prioriterat mål i den nya utvecklingsagendan efter 2015.

8. Utvecklingsmål efter 2015, punkt 6 (V)

av Hans Linde (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkande 4 och avslår motionerna

2014/15:1879 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP) yrkande 2,

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 29 och
2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkandena 7, 8 och 10.

Ställningstagande

Nu pågår arbetet med att besluta om de nya utvecklingsmål som ska ta vid när millenniemålen löper ut 2015. Det pågår flera parallella processer. FN:s generalsekreterare har utsett en högnivåpanel som lämnat en rapport. En rad länder har fått i uppgift att ta fram olika rapporter i dialog med det civila samhället. Samtidigt pågår nu en process i EU där EU:s medlemsstater ska enas om en gemensam position inför det toppmöte där man ska besluta om de nya målen.

Vänsterpartiet anser att det är centralt att man i arbetet med de nya målen tar med sig erfarenheterna från arbetet med millenniemålen: både vad som varit framgångsrikt och vad som varit mindre lyckosamt. De nya utvecklingsmålen behöver vara universella och omfatta alla jordens stater. De nya målen behöver vara tydliga med nords ansvar och syds ägandeskap för sin utveckling. Det behövs tydliga krav på nord när det gäller biståndsnivåer och utgångspunkten måste vara att befolkningen i syd ska sätta dagordningen för sin egen utveckling. De nya utvecklingsmålen måste vara tydliga när det gäller behoven av en samstämmig utvecklingspolitik.

De nya målen behöver inkludera skarpa mål om fattigdomsbekämpning. Det är realistiskt att utrota fattigdomen under vår generation. Fattigdomsmålen måste dessutom kompletteras med mål om ökad jämlikhet och minskade ekonomiska klyftor inom och mellan stater. De nya målen måste vara tydliga när det kommer till jämställdhet. Ett jämställdhetsperspektiv kommer att behöva genomsyra alla mål – men det behövs också skarpa egna mål om kvinnors rättigheter. Frågor som behöver lyftas fram i egna mål är t.ex. kvinnors rätt till sin kropp, sexualitet, reproduktion och hälsa samt frågor runt våld mot kvinnor. Frihet från våld handlar både om att uppmärksamma våldet mot kvinnor i samband med väpnade konflikter, och våld i form av våld i nära relationer, barnäktenskap och könsstympning. De nya utvecklingsmålen måste vara ekologiskt hållbara och kopplas till ett ambitiöst klimatarbete och hållbart utnyttjande av jordens naturresurser. De nya målen bör innehålla mål om tillgång till rent vatten, förnybar energi och livsmedelssäkerhet.

Flera frågor har varit kontroversiella i diskussionerna om de nya utvecklingsmålen. I vanlig ordning har i synnerhet frågor om kvinnors rättigheter och frågor om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter SRHR-frågor skapat störst oenighet. Denna oenighet finns även inom EU. Det har därför funnits en oro för att om Sverige prioriterar att unionen ska tala med en röst kommer Sveriges tydliga röst för SRHR att tystna. För Vänsterpartiet är det viktigare att Sverige kan vara en tydlig röst för kvinnors rättigheter än att enighet uppnås inom EU.

9. Bistånd till Palestina, punkt 7 (SD)

av Julia Kronlid (SD) och Björn Söder (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna
2014/15:1030 av Björn Söder och Kent Ekeröth (SD),
2014/15:2745 av Julia Kronlid m.fl. (SD) yrkande 5 och
2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 14.

Ställningstagande

I den mångåriga konflikten i Israel–Palestina är Sverigedemokraternas viktigaste målsättning en varaktig fred där båda parter kan leva i fred och säkerhet. Vårt förtroende för al-Fatah, PLO och Palestinska myndigheten är lågt. De har inte visat bättring utan avlönar terrorister, uppmanar till terrorhandlingar och bidrar till att sprida antisemitisk propaganda. Utrikesminister Margot Wallström har deklarerat att regeringen tänker ställa krav efter ett erkännande. Vi menar att regeringen i sådant fall bör inta en mer realistisk inställning till PLO och Palestinska myndigheten än nu och kritisera de uppenbara brister som finns samt ställa mycket tydliga krav. Sådana krav bör också uppfyllas innan något bistånd över huvud taget kan bli aktuellt till Palestinska myndigheten.

Sådana grundläggande krav måste vara att Palestinska myndigheten upphör med alla belöningar för och hyllningar av terrorism, uppmaningar till terrordåd, samt tar tydligt avstånd från antisemitism och visar prov på vilja att styra i enlighet med demokratiska principer och mänskliga rättigheter samt i fredlig relation med Israel.

Vidare stöder Sverigedemokraterna inte den aviserade höjningen av bistånd till Palestinska myndigheten utan föreslår i stället en avveckling av biståndsmedlen så länge myndigheten inte lever upp till ovannämnda krav.

10. Skuldavskrivningar, punkt 8 (V)

av Hans Linde (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V) yrkandena 17 och 18.

Ställningstagande

Fattiga länders skulder utgör i dag ett avgörande hinder för utveckling. I många länder förhindrar utgifter för räntor och amorteringar att satsningar på utbildning, hälsovård och infrastruktur genomförs, vilket i grunden hotar möjligheterna till utveckling.

Omfattande skuldavskrivningar har genomförts för de fattigaste länderna. Mellan 1998 och 2010 sjönk skuldbördan för de skuldtyngha, fattiga länderna (HIPC) från 20 till 5 procent av statsutläggen. HIPC-initiativet lanserades 1996 av IMF och Världsbanken och omfattar i dag 39 länder, framför allt i Afrika söder om Sahara. Men vi ser nu hur skulderna snabbt ökar i spåren av den ekonomiska krisen samt ökade kostnader för livsmedel och drivmedel. Trots en skuldsanering på hela 120 miljarder US-dollar har statsskulderna i en rad länder snabbt ökat och börjat nå ohållbara nivåer igen. Exempelvis Moçambique, Etiopien och Niger kan snart vara uppe i samma skuldbördor som innan deras lån skrevs av. Organisationerna Erlassjahr.de och Jubilee Debt räknar med att hela 20 länder befinner sig i eller farligt nära en ny skuldkris. Det gäller bl.a. Argentina, Brasilien, Colombia, Ecuador, Libanon, Moçambique, Nicaragua, Pakistan, Tadzjikistan och Uganda. Även El Salvador, Filippinerna och Sri Lanka befinner sig i farozonen.

Ansaret för skuldkrisen kan inte enbart läggas på länderna i syd. Internationella institutioner och länder i nord har ett stort ansvar för flera länders skuldkris. Många gånger har man lånat ut pengar till diktaturer trots att man varit medveten om att lånen inte skulle komma befolkningen till del. I dessa fall är det tydligt att Nord har ett medansvar för skuldsättningen och skulderna är att betrakta som illegitima. Det är därför välkommet att Norges regering i augusti 2012 meddelade att man beslutat tillsätta en skuldrevision för att undersöka hur stor del av Norges fordringar på fattiga länder som är legitima. Revisionen skulle genomföras på ett år. Redan för åtta år sedan blev Norge först med att erkänna sitt medansvar för illegitima skulder, och den norska regeringen skrev därefter av flera miljarder kronor i exportkrediter som Norge gett till köpare av norska fartyg. Sverige bör tillsätta en skuldrevision enligt norsk modell för att undersöka hur stor del av Sveriges fordringar som är legitima.

En av flera förutsättningar för utveckling i syd är att omfattande skuldavskrivningar kommer till stånd och att det skapas internationella system för hållbar långivning. Sverige bör verka för att de fattigaste länderna får totala och ovillkorade skuldavskrivningar.

11. Budgetstöd, punkt 10 (SD)

av Julia Kronlid (SD) och Björn Söder (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 16.

Ställningstagande

Biståndsformen budgetstöd betalas ut direkt till mottagarlandets statskassa, vilket ställer stora krav på mottagarländernas kapacitet. Det har visat sig finnas stora brister i föregående regerings och Sidas sätt att styra och kontrollera denna form av bistånd. Om budgetstödet inte är tillräckligt kontrollerat menar vi att risken är överhängande att biståndspengar bidrar till att resurser frigörs till ändamål som svenska biståndspengar inte är avsedda för, exempelvis vapen och militär. På grund av de brister som i dag finns i fråga om styrning och kontroll av budgetstödet samt de risker som är förenade med stödet väljer vi att avveckla denna form av bistånd.

12. Reformsamarbete med Östeuropa, punkt 11 (SD)

av Julia Kronlid (SD) och Björn Söder (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD) yrkande 15.

Ställningstagande

Sverigedemokraternas ambition är att prioritera de minst utvecklade länderna. Vi är kritiska till att Sverige bilateralt ska ge bistånd till länder i Europa för att de ska uppfylla kraven för att kunna gå med i EU, när vi redan betalar en dyr EU-avgift. Vi anser inte att europeiska länder ska vara prioriterade då de i huvudsak är medelinkomstländer. Sverigedemokraterna föreslår därför en utfasning av reformsamarbetet med Östeuropa.

Särskilda yttranden

1. Biståndsramen och anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7, punkt 2 (S, MP, V)

Kenneth G Forslund (S), Anna-Lena Sörenson (S), Olle Thorell (S), Katarina Köhler (S), Pyry Niemi (S), Hans Linde (V), Krister Örnfjäder (S) och Pernilla Stålhammar (MP) anför:

Sverige ska vara en global förebild i vår utveckling, vår jämlikhet, vår jämställdhet och vårt ledarskap i klimatomställningen. Ett land som kännetecknas av alla människors lika värde, självförtroende, solidaritet och tron på att framtiden går att förändra. Sverige ska vara en ledande och inspirerande kraft i världen. Där vi investerar gemensamt i människor och miljö, i kunskap och konkurrenskraft, i trygghet i nuet och hopp inför framtiden. Där vi brygger över klyftor och där alla barn har möjligheter att förverkliga sin fulla potential. Vi kommer alltid att stå upp för ett öppet och humant samhälle!

Sverige befinner sig på flera viktiga områden i ett allvarligt läge. Arbetslösheten har bitit sig fast på höga nivåer. Överskott har vänts till underskott. Skolresultaten rasar och välfärden uppvisar stora brister. Klyftorna växer och ojämställdheten mellan kvinnor och män består. De sänkta klimatambitionerna och oviljan att med kraft ställa om till miljövänlig produktion riskerar vår natur, människors hälsa och Sveriges ekonomiska utveckling.

För tredje gången av tre möjliga efterlämnar en borgerlig regering stora hål i statens finanser. Ofinansierade skattesänkningar har bidragit till att underskotten i de offentliga finanserna har vuxit år efter år, även när konjunkturen stärkts. Överskottsmålet nås inte. Nu ska underskotten steg för steg pressas tillbaka, så att Sverige inte längre bryter mot det finanspolitiska ramverket. Därför finansieras nya reformer fullt ut i den rödgröna budgeten.

En politik för fler jobb, präglad av både social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet, ger ökad sammanhållning och är avgörande för Sveriges utveckling. Sverige ska ha en välfärd att lita på. Inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män ska minska. Sverige ska vara ett land som håller ihop.

Det är olyckligt och allvarligt att en riksdagsmajoritet bestående av de tidigare regeringspartierna och Sverigedemokraterna har avvisat ett budgetförslag med denna inriktning, till förmån för ett alternativ som fortsätter på en väg som väljarna sade nej till vid valet den 14 september. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet ser fördelningen inom utgiftsområde 7 som en del av budgetpropositionens förslag som en helhet. Vi vill se följande inriktning av politiken inom utgiftsområdet.

I budgetpropositionen redogör regeringen och Vänsterpartiet för sina gemensamma förslag om medelstillelning på respektive anslag och motiv till förslagen. Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet stöder att anslaget tillförs 500 miljoner kronor utanför biståndsramen för att finansiera

klimatinsatser i utvecklingsländer, och anser även i övrigt att regeringens avvägningar mellan insatser i biståndet för å ena sidan politiska och medborgerliga rättigheter och å andra sidan ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter är väl avvägda.

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet tillstyrker även förslaget i budgetpropositionen om storleken på anslaget 1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) som får användas för Sidas förvaltningsutgifter och för samarbete inom Östersjöregionen som inte räknas som bistånd enligt OECD/Dac.

2. Biståndsramen och anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7, punkt 2 (SD)

Julia Kronlid (SD) och Björn Söder (SD) anför:

I och med beslutet som togs den 3 december i kammaren vill vi sverigedemokrater härmed tydliggöra vår ställning och vårt agerande. Vid voteringen i kammaren gav vi sverigedemokrater i första hand stöd till vårt eget budgetförslag som hade inneburit betydande förbättringar för välfärden, ökad trygghet och stärkt ekonomi för bl.a. sjuka, personer med funktionsnedsättning, pensionärer, förvärvsarbetare och barnfamiljer. De övriga partierna röstade ned vårt budgetförslag och stoppade de stora och fullt finansierade satsningarna på trygghet och välfärd med hänvisning till att man inte ansåg att finansieringen av dessa reformer borde ske genom minskad invandring. Enligt vår mening tydliggjorde man därmed att fortsatt massinvandring är viktigare än alla välfärdsreformer tillsammans.

Efter att Sverigedemokraternas förslag fallit i voteringen kring statsbudgeten återstod endast regeringens och Alliansens förslag. Sverigedemokraternas bedömning var att nettoeffekten för samhället av de bägge förslagen var likvärdig.

Med utgångspunkt i vårt ansvar för det svenska samhällets långsiktiga stabilitet och välstånd och det principbeslut som fattats av den sverigedemokratiska riksdagsgruppen om att härnäst försöka stoppa varje budgetproposition som innebär att invandringen ökar ytterligare från nuvarande, historiskt höga, nivåer, valde vi att stödja allianspartiernas budgetmotion.

Detta innebär inte att Sverigedemokraterna ställer sig bakom Alliansens budgetmotion i sak, utan detta var ett resultat av regeringens ovilja att inte ytterligare förvärpa en politik som i grunden skadar hela det svenska samhället. Hade vi lagt ned våra röster så hade vi med säkerhet låst fast landet vid en destruktiv politik i fyra år. Vårt val och vårt agerande innebär också att om Alliansen skulle hålla fast vid sin politik utan att förändra den så kommer vi framöver att hamna i ett liknande läge där vi också är beredda att fälla en

eventuell alliansregering som lägger fram en lika samhällsskadlig invandringspolitik.

I och med beslutet den 3 december förändrades ramen något i utgiftsområde 7 då Alliansen förslog en minskning på 515 miljoner kronor som avser de additionella medel för klimatinsatser i utvecklingsländer som regeringen föreslår. Denna förändring av ramen ställer Sverigedemokraterna sig bakom då vi inte heller vill se additionella medel till klimatinsatser i utvecklingsländer i vår biståndsbudget. I vår totala minskning av biståndsramen är detta en del vi också minskar ner med inom anslaget 1:1.

Utöver denna minskning föreslår vi att man genom en grundlig översyn av ineffektivt bistånd, en större koncentration av biståndet till de minst utvecklade länderna och på färre inriktningar, ytterligare effektivisera utvecklingsbiståndet och år 2015 ha en biståndsram på 0,7 procent av BNI. Detta innebär att vi har förslag på en lägre ram än i Alliansens budget, varpå vi väljer att reservera oss till förmån för vår egen biståndsbudget och politiska inriktning.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2014/15:1 Budgetproposition för 2015 utgiftsområde 7:

1. Riksdagen fastställer biståndsramen för 2015 till 1 procent av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2015 beräknat enligt den europeiska förordningen för nationalräkenskaperna ENS 1995 (avsnitt 2.1).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2015 för anslaget 1:1 Biståndsverksamhet besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 71 071 000 000 kronor 2016–2026 (avsnitt 2.7.1).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2015 ikläda staten betalningsansvar för statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 10 000 000 000 kronor (avsnitt 2.7.1).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om deltagande i den stiftelse som bildats som genomförandestruktur för det andra programmet för partnerskap mellan Europa och utvecklingsländer inom området klinisk prövning (EDCTP2) (avsnitt 2.7.1).
5. Riksdagen anvisar för budgetåret 2015 ramanslagen under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, när det gäller anslag som står till regeringens disposition, enligt följande uppställning.
6. Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2015 för anslaget 1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete ingå avtal om samarbetsprojekt som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 25 000 000 kronor 2016–2018. (avsnitt 2.7.5).
7. Riksdagen anvisar för budgetåret 2015 ett ramanslag under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för Riksrevisionen enligt uppställning.

Motioner från allmänna motionstiden 2014/15

2014/15:81 av Hans Linde m.fl. (V):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag för att stärka arbetet med att genomföra Sveriges politik för global utveckling , utvärdera resultatet och hantera målkonflikterna.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige måste koppla allt bistånds- och utvecklingsarbete till uppfyllandet av millenniemålen och Sveriges politik för global utveckling .
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom EU och andra internationella forum aktivt bör verka för att de mål som satts upp för det internationella biståndet inom ramen för millenniemålen uppfyllande blir verklighet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om de nya utvecklingsmålen.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att allt utvecklingsbistånd ska utgå från respektive mottagarlands egna behov, respektera dess suveränitet och inte förknippas med ekonomiska villkor.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillgången till sexuell och reproduktiv hälsoservice och utförandet av säkra aborter ska lyftas fram i de analyser och strategier som ligger till grund för Sveriges internationella utvecklingssamarbete.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för sin utvecklingspolitik regelmässigt ska redovisa hur och på vilket sätt man införlivar FN:s kvinnokonvention i sitt arbete.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom OECD/Dac bör arbeta för att åtaganden enligt Kyotoprotokollet inte ska få räknas som utvecklingssamarbete.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att även avräkningar för flyktingmottagande, skuldavskrivningar, utländska studenter vid svenska högskolor och ambassadkostnader på biståndsbudgeten i framtiden bör redovisas inom ramen för Open Aid-initiativet.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla aktörer, inklusive de inom den privata sektorn, som arbetar med bistånd och utvecklingssamarbete ska följa Sveriges politik för global utveckling samt Sveriges officiella utvecklingsmål.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för ändringar i Dacs regelverk så att kostnader för flyktingmottagande, skuldavskrivningar och utländska studenter inte ska kunna räknas som bistånd.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör tillsätta en skuldrevision enligt norsk modell för att undersöka hur stor del av Sveriges fordringar som är legitima.

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att de fattigaste länderna får totala och villkorlösa skuldavskrivningar.

2014/15:999 av Annika Qarlsson och Lena Ek (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter integreras i det reviderade och uppgraderade ramverket för global utveckling.

2014/15:1030 av Björn Söder och Kent Ekeröth (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upphöra med allt bistånd till Palestinska myndigheten.

2014/15:1130 av Björn Söder och Julia Kronlid (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör utreda och upprätta en vitbok
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen snarast ska börja utföra stickprovskontroller av svenska biståndsprojekt, med hjälp av vetenskapligt solida och kvantitativa effektutvärderingar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen på sikt bör verka för att avveckla alla former av långsiktiga biståndsprojekt som inte kan uppvisa önskad effekt.

2014/15:1299 av Johnny Skalin (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i huvudsak neka länder som inte tecknar återtagandeavtal i enlighet med svenska önskemål bistånd.

2014/15:1401 av Sofia Damm (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att religionsfrihet ska inkluderas som ett uttalat mål i de nya millenniemålen.

2014/15:1560 av Caroline Szyber (KD):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för det svenska utvecklingssamarbetet bör verka mot barnaga.

2014/15:1879 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i post-2015-processen driver att inkludera mål om demokratisering och mänskliga rättigheter.

2014/15:1880 av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att flickors och kvinnors friheter, rättigheter och möjligheter ska genomsyra svensk biståndspolitik och där behålls som ett av de tre genomgripande perspektiven.

2014/15:1905 av Göran Hägglund m.fl. (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att enprocentsmålet upprätthålls.

2014/15:1949 av Krister Hammarbergh (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige i internationella organ och bilaterala kontakter inom det humanitära biståndet bör prioritera barns utbildning.

2014/15:2079 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om krav på motprestation vid utbetalning av bistånd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att årligen samordna och utreda effekten av utbetalt bistånd.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av Sida.

2014/15:2120 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att slopa biståndet till PLO.

2014/15:2129 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ospecificerade bilaterala avtal med länder i oroshärdar.

2014/15:2201 av Jonas Gunnarsson m.fl. (S):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett hbt-perspektiv i utvecklingssamarbetet.

2014/15:2314 av Sofia Damm och Désirée Pethrus (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att omgående uppdatera Sveriges politik för global utveckling för att Sverige på allvar ska kunna bidra på bästa sätt till att de nya globala hållbarhetsmålen ska kunna nås.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att regeringen tillsätter en särskild samordnare i syfte att öka ansträngningarna att genomföra Sveriges politik för global utveckling.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att tillsätta en bred parlamentarisk utredning i syfte att ta fram en ny, hållbar politik för global utveckling. Utredningen bör genomföra sitt uppdrag med hjälp av experter och bör löpande konsultera civilsamhällets aktörer inom området.

2014/15:2316 av Jan Björklund m.fl. (FP):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om globalt demokratibistånd.

2014/15:2321 av Kerstin Lundgren (C):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om det fortsatta biståndssamarbetet i Subsahariska Afrika med länder som Burkina Faso.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör främja företagsamhet och handel som viktiga förutsättningar för att bekämpa och utrota fattigdom.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör redovisa sitt arbete med att klimatsäkra det svenska biståndet för riksdagen.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en parlamentarisk utredning av Sveriges politik för global hållbar utveckling.

2014/15:2392 av Robert Halef (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att omfördela resurser inom FN:s och EU:s budget för att avsätta mer resurser för humanitära insatser för behövande syrier och irakier och göra det möjligt att ge direkt stöd via etablerade lokala hjälporganisationer såsom kyrkor.

2014/15:2434 av Désirée Pethrus (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av stöd till Panzisjukhuset i östra Demokratiska republiken Kongo för vård av kvinnor och flickor som utsatts för sexuellt våld.

2014/15:2443 av Désirée Pethrus (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det svenska utvecklingssamarbetet även i fortsättningen bör ha främjandet av de mänskliga fri- och rättigheterna som både utgångspunkt och mål.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett fortsatt stöd till de partianknutna organisationerna (s.k. PAO) samt utvecklingsinsatser avsedda att främja jämställdhet, religionsfrihet och skydd för MR-försvarare.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att mål för yttrande-, press- och religionsfrihet bör föras in i arbetet för nya milleniemål.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om biståndsinsatser riktade till barn och unga.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att även framöver stödja det civila samhällets utvecklingsfrämjande insatser.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fortsatta satsningar på företag- och entreprenörskapsdrivna utvecklingsinsatser.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undersöka möjligheten att inrätta en resurspool bestående av tematiska och geografiska experter från både Sverige och mottagarländerna.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av satsningar på utvecklingsinsatser med högre risk.

2014/15:2636 av Finn Bengtsson och Betty Malmberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige aktivt ska bidra till att FN:s millenniemål uppfylls.

2014/15:2745 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om villkoren för bistånd till Palestinska myndigheten.

2014/15:2772 av Kristina Yngwe (C):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att prioritera lantbruket högre i biståndsarbetet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att arbeta för att stärka kvinnors ekonomiska självständighet som en del av att utveckla lantbruket i fattiga områden.

2014/15:2826 av Thomas Strand m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att slå vakt om det svenska enprocentsmålet och om att biståndsanslaget ska fokusera på fattigdomsbekämpning.

2014/15:2866 av Mattias Karlsson m.fl. (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att prioritera hjälp i närområdena genom ökade anslag till UNHCR och utvalda kompletterande hjälporganisationer.

2014/15:2936 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att öka de humanitära insatserna i konfliktområdena – för att förhindra situationer liknande den med de svältande flyktingarna i Sinaibergen.

2014/15:2968 av Per Ramhorn m.fl. (SD):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utökat humanitärt stöd till insatserna i Västafrika.

2014/15:2975 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt förslaget i tabell 1 a i motionen.

2014/15:2993 av Karin Enström m.fl. (M):

26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen i avsnitt 5.3 Biståndet som stöd till utveckling.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen i avsnitt 5.4 Ett starkare stöd för kvinnor och barn.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen i avsnitt 5.5 Biståndet som ett verktyg för demokratin.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen i avsnitt 5.6 Nya utvecklingsmål – bortom 2015.

2014/15:2995 av Karin Enström m.fl. (M, C, FP, KD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2015 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2014/15:3011 av Mattias Karlsson m.fl. (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka satsningarna på humanitärt bistånd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka biståndet till internationell flyktinghjälp.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bistånd till flyktingmottagande utvecklingsländer genom Världsbanken.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inte göra avräkningar i biståndet för flyktingmottagning i Sverige.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att prioritera satsningar för att stödja Västafrika och bekämpa ebola.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kraftigt öka biståndet till insatser för rent vatten och grundläggande sanitet.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att tillgången till rent vatten och säker sanitet för alla människor ska vara ett prioriterat mål i den nya utvecklingsagendan efter 2015.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att det i den nya utvecklingsagendan efter 2015 finns en medvetenhet om sambandet mellan tillgången till rent vatten och säker sanitet och andra utvecklingsmål och områden, bl.a. hälsa, jämställdhet och utbildning.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kraftigt öka biståndet till insatser för jordbruksutveckling och hållbart skogsbruk.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att jordbruksutveckling och säker tillgång till livsmedel ska vara ett prioriterat mål i den nya utvecklingsagendan efter 2015.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att biståndet till utbildningsinsatser ska riktas till de minst utvecklade länderna.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bistånd riktat till demokrati och mänskliga rättigheter.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i biståndet prioritera de minst utvecklade länderna.

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avsluta biståndet till den palestinska myndigheten.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avsluta reformsamarbetet i Östeuropa.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avveckla biståndsformen budgetstöd i dess nuvarande form i det svenska bilaterala biståndet.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i högre grad kanalisera bistånd genom svenska organisationer i det civila samhället.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i högre grad uppmärksamma och verka för barns rättigheter.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att resultatbaserat bistånd ska vara styrande för allt svenskt bistånd.

BILAGA 2

Regeringens och oppositionens
anslagsförslag

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Tusental kronor			
Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen	
		M, C, FP, KD	SD
1:1 Biståndsverksamhet	28 851 579	-515 000	-9 761 744
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	988 393	+14 630	-130 000
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	14 353		-5 000
1:4 Folke Bernadotteakademin	99 651		
1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	40 000		
1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	15 080		
Nya anslag			
99:1 Extra anslag UNHCR/flyktinghjälp (inom biståndsram 0,7 %)			+2 200 000
99:2 Extra anslag generell flyktinghjälp (utöver biståndsram)			+1 400 000
99:3 Bekämpning av Ebola (utöver biståndsram 0,7 %)			+400 000
Summa för utgiftsområdet	30 009 056	-500 370	-5 896 744

BILAGA 3

Utskottets anslagsförslag

Förslag till beslut om anslag för 2015 inom
utgiftsområde 7 Internationellt bistånd*Tusental kronor*

Ramanslag		Avvikelse från regeringen	Utskottets förslag
1:1	Biståndsverksamhet	-515 000	28 336 579
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	+14 630	1 003 023
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	±0	14 353
1:4	Folke Bernadotteakademin	±0	99 651
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	±0	40 000
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	±0	15 080
Summa för utgiftsområdet		-500 370	29 508 686

BILAGA 4

Reservanternas anslagsförslag

Reservation 2, punkt 2 (SD)

Förslag till beslut om anslag för 2015 inom
utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Tusental kronor

Ramanslag		Avvikelse från regeringen	Reservanternas förslag
1:1	Biståndsverksamhet	– 9 761 744	28 851 579
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	– 130 000	988 393
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	– 5 000	14 353
1:4	Folke Bernadotteakademin	±0	99 651
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	±0	40 000
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	±0	15 080
<i>Nya anslag</i>			
99:1	Extra anslag UNHCR/flyktinghjälp (inom biståndsram 0,7 %)	+2 200 000	+2 200 000
99:2	Extra anslag generell flyktinghjälp (utöver biståndsram)	+1 400 000	+1 400 000
99:3	Bekämpning av Ebola (utöver biståndsram 0,7 %)	+400 000	+400 000
Summa för utgiftsområdet		– 5 896 744	30 009 056